

Савремени српски превод

Language: српски (Serbian)

Provided by: Bible League International.

Copyright and Permission to Copy

Taken from the Serbian Easy-to-Read Version © 2015 by Bible League International.

PDF generated on 2017-08-22 from source files dated 2017-08-22.

09f044ac-4a6a-56aa-82a9-0316ff065729

ISBN: 978-1-5313-1306-7

Пета књига Мојсијева

која се зове и Поновљени закони

Увод

1 Ово су речи које је Мојсије упутио свем Израелу у пустињи на источној страни реке Јордан, то јест у Арави, преко пута Суфа, између Парана и Тофела, Лавана, Хацерота и Дизахава. ² Од горе Хорев до Кадеш-Барнее има једанаест дана хода путем преко горског краја Сеира.

³ Првог дана једанаестог месеца четрдесете године, Мојсије објави Израелцима све што му је ГОСПОД за њих заповедио. ⁴ Било је то након што је поразио Сихона, цара Аморејаца, који је владао у Хешбону, и Ога, цара Башана, који је владао у Аштароту и Едреју.

⁵ На источној страни реке Јордан, у Моаву, Мојсије поче да образлаже Божији закон.

Он рече: ⁶ ГОСПОД, наш Бог, рекао нам је на гори Хорев: »Довољно дуго сте боравили на овој гори. ⁷ Спремите се, па крените на пут. Идите у горски крај Аморејаца и све суседне крајеве: у Араву, у Горје, у Шефелу, у Негев и на морску обалу – у земљу Ханаанаца и у Либан, све до велике реке, реке Еуфрат. ⁸ Ево, дајем вам ту земљу. Идите и запоседните ту земљу за коју се ГОСПОД заклео да ће је дати вашим праоцима Аврааму, Исааку и Јакову и њиховим потомцима.«

Подсећање на постављење судија

(2. Мојс 18,13-27)

⁹ У то време сам вам рекао: »Не могу сâм да се бринем о вама. ¹⁰ ГОСПОД, ваш Бог, толико вас је

умножио да вас данас има колико и звезда на небу. ¹¹ Нека вас ГОСПОД, Бог ваших праотаца, умножи још хиљаду пута и нека вас благослови као што је обећао. ¹² Али како ја сâм да носим ваше муке, ваша бремена и ваше спорове? ¹³ Зато из сваког племена изаберите мудре, проишљиве и искусне људе, а ја ћу вам их поставити за вође.«

¹⁴ Одговорили сте ми: »Твој предлог је добар.«

¹⁵ Тако сам узео истакнуте људе из ваших племена, људе мудре и искусне, па вам их поставио за вође – за заповеднике над хиљадама, стотинама, педесетинама и десетинама и за племенске надгледнике. ¹⁶ Тада сам заповедио тим вашим судијама: »Саслушајте своју сабраћу која се споре и судите правично, било да је спор између Израелаца, или између једног од њих и неког дошљака. ¹⁷ Не будите пристрасни у суђењу. Саслушајте малог као и великог. Никога се не плашите, јер суд припада Богу. Сваки случај који вам буде сувише тежак, изнесите мени, па ћу га ја размотрити.«

¹⁸ Тако сам вам у то време заповедио све што треба да чините.

Подсећање на слање извидника у Ханаан

(4. Мојс 13,1-33)

¹⁹ Потом смо, као што нам је ГОСПОД, наш Бог, заповедио, кренули са горе Хорев и пошли ка горском крају Аморејаца, кроз сву ону огромну и страшну пустињу коју сте видели, и стигли у Кадеш-Барнеу.

²⁰ Тада сам вам рекао: »Стигли сте у горски крај Аморејаца, који нам ГОСПОД, наш Бог, даје. ²¹ Ево, ГОСПОД, ваш Бог, даје вам ову земљу.

Идите и запоседните је као што је рекао ГОСПОД, Бог ваших праотаца. Не бојте се и не обесхрабрујте се.«

²² Онда сте сви ви дошли к мени и рекли: »Пошаљимо испред себе људе да извиде земљу и да нас известе којим путем да идемо и у које ћемо градове доћи.«

²³ Тај предлог ми се свидео, па сам између вас изабрао дванаест људи, по једног из сваког племена. ²⁴ Они су се спремили и отишли у горски крај, стигли до кланца Ешкола и извидели га. ²⁵ Набрали су плодова те земље, донели нам их и известили нас: »Добра је земља коју нам даје ГОСПОД, наш Бог.«

²⁶ Али ви нисте хтели да идете у ту земљу, него сте се побунили против заповести ГОСПОДА, свога Бога. ²⁷ Гунђали сте у својим шаторима и говорили: »ГОСПОД нас мрзи. Зато нас је извео из Египта да нас преда у руке Аморејцима, да нас затру. ²⁸ Куда да идемо? Наша сабраћа су нас обесхрабрила рекавши: 'Народ је снажнији и вишег раста од нас. Градови су велики, са зидинама до неба. Чак смо тамо видели и Анаковце.'«

²⁹ А ја сам вам рекао: »Не тресите се од страха, не бојте их се. ³⁰ ГОСПОД, ваш Бог, који иде пред вама, бориће се за вас као што је наочиглед вама чинио у Египту ³¹ и у пустињи, где сте видели како је, као што отац носи свога сина, ГОСПОД, ваш Бог, носио вас целим путем који сте прешли док нисте стигли до овог места.«

³² Упркос томе, нисте веровали ГОСПОДУ, своме Богу, ³³ Ономе који је, док сте путовали, ишао пред вама – ноћу у огњу, а дању у облаку – да вам тражи место за табор и показује вам пут којим треба да идете.

Подсећање на Божију казну

(4. Мојс 14,26-38)

³⁴ Када је ГОСПОД чуо шта сте рекли, разгневио се и заклео: ³⁵ »Ни један једини човек из овог злог нараштаја неће видети добру земљу за коју сам се заклео да ћу је дати вашим праоцима ³⁶ осим Калева сина Јефунеовог – он ће је видети. Њему и његовим потомцима даћу земљу којом је газиво, јер је свим срцем ишао за ГОСПОДОМ.«

³⁷ Због вас се ГОСПОД разгневио и на мене, па ми је рекао: »Ни ти нећеш ући у њу. ³⁸ Али ући ће твој помоћник Исус Навин. Бодри га, јер ће он повести Израел да запоседне земљу. ³⁹ И ваша нејач, за коју рекосте да ће постати плен – ваша деца која још не разликују добро и зло – и они ће ући у ову земљу. Њима ћу је дати и они ће је запосести. ⁴⁰ А ви се окрените и пођите у пустињу путем према Црвеном мору.«

Подсећање на први покушај освајања Ханаана

(4. Мојс 14,39-45)

⁴¹ Тада сте ви одвратили: »Згрешили смо против ГОСПОДА. Ићи ћемо горе и борићемо се као што нам је ГОСПОД, наш Бог, заповедио.«

И сваки од вас је припасао оружје, мислећи да је лако отићи у онај горски крај.

⁴² Тада ми је ГОСПОД рекао: »Кажи им: 'Не идите горе да се борите, јер ја нећу бити с вама и ваши непријатељи ће вас поразити.'«

⁴³ Ја сам вам то и рекао, али нисте послушали. Побунили сте се против ГОСПОДЊЕ заповести и у својој бахатости отишли према горском крају. ⁴⁴ Аморејци који су живели у горском крају изашли су на вас, па

су вас гонили као рој пчела и тукли вас од Сеира све до Хорме. ⁴⁵Када сте се вратили, плакали сте пред ГОСПОДОМ, али ГОСПОД се није обазирао на вашу кукњаву и није хтео да вас слуша. ⁴⁶Тако сте дуго остали у Кадешу.

Подсећање на лутање по пустињи

2 Онда смо се окренули и пошли у пустињу путем према Црвеном мору, као што ми је ГОСПОД рекао. И дуго смо обилазили око горског краја Сеира.

²Тада ми је ГОСПОД рекао: ³»Доста сте обилазили око овог горског краја. Окрените на север.

⁴Овако заповеди народу: »Сада ћете проћи кроз подручје својих сродника, Исавових потомака, који живе у Сеиру. Они ће вас се бојати, али ви будите обазриви. ⁵Не замећите кавгу с њима, јер вам нећу дати ни стопу њихове земље. Горски крај Сеир дао сам у посед Исаву. ⁶Храну коју будете јели и воду коју будете пили платите им новцем.«

⁷ГОСПОД, ваш Бог, благословио вас је у свему што сте чинили. Бдео је над вашим путовањем овом огромном пустињом. ГОСПОД, ваш Бог, био је с вама ових четрдесет година и ништа вам није недостајало.

⁸Тако смо прошли крај својих сродника, Исавових потомака, који живе у Сеиру. Са пута који из Елата и Еџон-Гевера води у Араву скренули смо на пут који пресеца Моавску пустињу.

⁹Тада ми је ГОСПОД рекао: »Не узнемиравајте Моавце и не заповедајте бој с њима, јер вам ниједан део њихове земље нећу дати у посед. Ар сам дао у посед Лотовим потомцима.«

¹⁰(У Моаву су некад живели Емијци, народ снажан и бројан, високог раста као Анаковци. ¹¹И њих су, као и Анаковце, сматрали Рефајцима, али су их Моавци звали Емијцима. ¹²У Сеиру су некад живели Хоријци, али су их Исавови потомци истерали, затрли и настанили се на њиховом, баш као што је и Израел учинио у земљи коју му је дао ГОСПОД.)

¹³ГОСПОД је рекао: »Сада се спремите и пређите преко потока Зереда.«

И ми смо прешли преко потока Зереда.

¹⁴Откад смо отишли из Кадеш-Барнее, па до преласка преко потока Зереда, прошло је тридесет осам година. До тада је цео онај нараштај ратника изумро из табора, као што им се ГОСПОД и био заклео. ¹⁵ГОСПОДЊА рука била је против њих све док их није сасвим уклонио из табора.

¹⁶А када је умро и последњи од тих ратника, ¹⁷ГОСПОД ми је рекао: ¹⁸»Данас ћете код Ара проћи крај моавског подручја. ¹⁹Када се примакнете Амонцима, не узнемиравајте их и не заповедајте кавгу с њима, јер вам нећу дати у посед ниједан део њихове земље. Дао сам је у посед Лотовим потомцима.«

²⁰(И та земља се сматрала земљом Рефајаца, који су некад живели у њој, а Амонци су их звали Замзумцима. ²¹Био је то снажан и бројан народ, високог раста као Анаковци. ГОСПОД их је затро испред Амонаца, који су их истерали и настанили се на њиховом, ²²баш као што је учинио и за Исавове потомке, који живе у Сеиру, када је пред њима затро Хоријце. Они су их истерали, па и дан-данас живе на њиховом. ²³Авијце, који су живели

по селима све до Газе, затрли су Кафторци, који су дошли са Кафтора, и населили се на њиховом.)

²⁴»Сада се спремите, крените и пређите преко кланца Арнона. Ево предао сам ти у руке Сихона Аморејца, цара Хешбона, и његову земљу. Почни да је запоседаш и с њим заподени бој. ²⁵Од данас почињем да уносим ужас и страх од тебе у све народе под небом. Када чују за тебе, дрхтаће и трести се од страха због тебе.«

Подсећање на победу над царем Сихоном

(4. Мојс 21,21-30)

²⁶Из пустиње Кедемот послао сам гласнике Сихону, цару Хешбона, понудивши му мир и рекавши: ²⁷»Пусти нас да прођемо кроз твоју земљу. Држаћемо се главног пута – нећемо скретати ни десно ни лево. ²⁸Продај нам хране за јело и воде за пиће. Само нас пусти да прођемо пешице, ²⁹као што су нас пустили Исавови потомци, који живе у Сеиру, и Моавци, који живе у Ару, док не пређемо преко реке Јордан у земљу коју нам даје ГОСПОД, наш Бог.«

³⁰Али Сихон, цар Хешбона, није хтео да нас пусти да прођемо, јер га је ГОСПОД, твој Бог, учинио тврдоглавим и отворнуо му срце, да би га предао у твоје руке, као што је сада и учинио.

³¹ГОСПОД ми је рекао: »Ево, почео сам да ти предајем Сихона и његову земљу. Почни освајање и запоседни његову земљу.«

³²Када је Сихон са свом својом војском изашао да с нама поведе бој код Јахаца, ³³ГОСПОД, наш Бог, предао га је нама и ми смо га поразили, заједно са његовим синовима и свом његовом војском.

³⁴Тада смо заузели све његове градове и потпуно их уништили – и мушкарце и жене и нејач – никог нисмо оставили у животу.

³⁵А стоку и плен из градова које смо заузели узели смо за себе. ³⁶Од Ароера, на рубу кланца Арнона, и од града у кланцу, па све до Гилада, ниједан град није могао да нам се супротстави – ГОСПОД, наш Бог, предао нам их је све. ³⁷Једино се ниси примицао земљи Амонаца, ни оној уз поток Јабок, ни градовима у горском крају, као што је ГОСПОД, наш Бог, и заповедио.

Подсећање на победу над царем Огом

(4. Мојс 21,31-35)

ЗОнда смо скренули и пошли путем према Башану, а Ог, цар Башана, изашао је са свом својом војском да с нама заподене бој код Едреја.

²ГОСПОД ми је рекао: »Не плаши га се, јер сам ти га предао у руке, заједно са свом његовом војском и земљом. Учини с њим као што си учинио са Сихоном, царем Аморејаца, који је владао у Хешбону.«

³Тако нам је ГОСПОД, наш Бог, у руке предао и башанског цара Ога и сву његову војску. Поразили смо га, не оставивши никога у животу. ⁴Заузели смо све његове градове. Није било града, од њих шездесет, а да им га нисмо отели – целу покрајину Аргов, Огово царство у Башану. ⁵Сви ти градови били су утврђени високим зидинама и капијама са преворницама, а било је тамо и много неутврђених села. ⁶Потпуно смо их уништили, као што смо учинили и са хешбонским царем Сихоном. Уништили смо сваки град – и мушкарце и жене и нејач – ⁷а

сву стоку и плен из њихових градова узели смо за себе.

⁸Тако смо у то време од ова два аморејска цара отели земљу источно од реке Јордан, од кланца Арнона све до горе Хермон. ⁹(Сидонци Хермон зову Сирјон, а Аморејци га зову Сенир.) ¹⁰Заузели смо све градове на висоравни, цео Гилад и цео Башан све до Салхе и Едреја, градова Оговог царства у Башану. ¹¹(Од Рефајаца је био преостао само башански цар Ог. Постеља му је била од гвожђа, девет лаката дуга и четири лакта широка*. Она се још налази у Раби Амонској.)

Подсећање на деобу земље источно од Јордана

(4. Мојс 32,1-42)

¹²Од земље коју смо запосели у то време, Рувимовцима и Гадовцима дао сам подручје северно од Ароера код кланца Арнона, укључујући пола горског краја Гилада са његовим градовима. ¹³Остатак Гилада, као и цео Башан, Огово царство, дао сам половини Манасијиног племена. (Цела покрајина Аргов у Башану била је позната као земља Рефајаца. ¹⁴Јаир, један од Манасијиних потомака, заузео је сву покрајину Аргов све до границе Гешураца и Маахатејаца. Назвао ју је по себи, па се Башан још и данас зове Хавот Јаир†.) ¹⁵Гилад сам дао Махиру, ¹⁶а Рувимовцима и Гадовцима дао сам подручје од Гилада доле до кланца Арнона – граница је ишла средином кланца – и горе до потока Јабока, границе Амона. ¹⁷На западу је граница ишла реком Јордан у Арави, од Кинерета до мора Араве, Сланог

мора‡, испод обронака горе Пизге на истоку.

¹⁸У то време сам вам заповедио: »ГОСПОД, ваш Бог, дао вам је у посед ову земљу. Сви ваши ратници, наоружани за борбу, нека пређу преко реке Јордан испред своје сабраће Израелаца. ¹⁹Али ваше жене, нејач и стока – знам да имате много стоке – нека остану у градовима које сам вам дао ²⁰док ГОСПОД и вашој сабраћи не да починак као и вама, док и они не запоседну земљу коју им ГОСПОД, ваш Бог, даје с оне стране реке Јордан. После тога сваки од вас може да се врати на посед који сам вам дао.«

²¹У то време сам заповедио Исусу Навину: »Својим очима си видео шта је ГОСПОД, ваш Бог, урадио са ова два цара. ГОСПОД ће исто урадити и са свим царствима преко реке Јордан, тамо куда идеш. ²²Не плаши их се, јер ће се сâм ГОСПОД, ваш Бог, борити за вас.«

Подсећање на Божију забрану Мојсију да уђе у Ханаан

²³У то време сам молио ГОСПОДА: ²⁴»Господе ГОСПОДЕ, почео си мени, свом слузи, да показујеш своју величину и силу. Јер, постоји ли бог на небу или на земљи који би могао да изведе таква дела и подвиге као ти? ²⁵Пусти ме да одем преко и видим ону добру земљу с оне стране реке Јордан – онај прелепи горски крај и Либан.«

²⁶Али ГОСПОД је због вас био љут на мене и није хтео да ме услиши.

»Доста!« рекао је. »Не говори ми више о томе. ²⁷Иди на врх горе Пизге,

*3:11 *девет ... широка* 4,05 метара дуга и 1,8 метара широка.

†3:14 *Хавот Јаир* Или: Јаирова насеља.

‡3:17 *мора Араве, Сланог мора* То јест: Мртвог мора.

па погледај на запад и на север, на југ и на исток. Добро погледај ону земљу, пошто нећеш прећи преко реке Јордан. ²⁸ Али издај заповести Исусу Навину, ободри га и оснажи, јер ће он повести овај народ преко реке Јордан и увести га у посед земље коју ћеш видети.«

²⁹ Тако смо остали у долини близу Бет-Пеора.

Послушност Богу

4 А сада, Израеле, чуј уредбе и законе којима вас учим. Извршавајте их да бисте живели и ушли у земљу коју вам даје ГОСПОД, Бог ваших праотаца, и запосели је. ² Немојте ништа да додајете оном што вам заповедам нити од тога да одузимате, него се држите заповести ГОСПОДА, свога Бога, које вам дајем.

³ Својим очима сте видели шта је ГОСПОД учинио у Ваал-Пеору. ГОСПОД, ваш Бог, затро је између вас све оне који су пошли за Ваалом Пеорским, ⁴ а сви ви који сте се чврсто држали ГОСПОДА, свога Бога, и данас сте живи.

⁵ Ето, научио сам вас уредбама и законима као што ми је заповедио ГОСПОД, мој Бог, да бисте их извршавали у земљи у коју улазите да је запоседнете. ⁶ Држите их се и извршавајте их, јер ће то показати вашу мудрост и разборитост народима, који ће чути за све ове уредбе и рећи: »Заиста је овај велики народ mudar и разборит народ.«

⁷ Који други народ је тако велик да му његови богови буду тако близу као што је нама ГОСПОД, наш Бог, кад год му завапимо? ⁸ И који други народ је тако велик да има тако праведне уредбе и законе као сав овај Закон који вам данас излажем?

⁹ Само, пази и добро се чувај да не заборавиш оно што си својим очима видео. Нека ти то не ишчезне из срца док си жив. Учи о томе своју децу и децу своје деце. ¹⁰ Не заборави онај дан када си стајао пред ГОСПОДОМ, својим Богом, на гори Хорев, а он ми рекао: »Окупи народ преда мном, да чује моје речи како би научио да ме се боји све док живи на земљи и да томе учи своју децу.«

¹¹ Пришли сте и стали у подножју горе, а гора је пламтела огњем, до неба обавијена густим облаком и тмином. ¹² Тада вам је ГОСПОД говорио из огња. Чули сте звук речи, али никакво обличје нисте видели – само сте чули глас. ¹³ Он вам је објавио свој Савез, десет заповести, за које вам је заповедио да их извршавате и које је написао на две камене плоче. ¹⁴ У то време ми је ГОСПОД заповедио да вас учим уредбама и законима које треба да извршавате у земљи у коју идете преко реке Јордан да је запоседнете.

Упозорење против идолопоклонства

¹⁵ Никакво обличје нисте видели онога дана када вам је ГОСПОД говорио из огња на гори Хорев. Зато добро пазите ¹⁶ да се не искварите и себи не направите неког идола, неки лик у било ком обличју, било у обличју жене или мушкарца, ¹⁷ било неке животиње на земљи, било птице која лети ваздухом, ¹⁸ било створења које гмиже по тлу, било неке рибе која је доле у води.

¹⁹ И када погледаш у небо и видиш сунце, месец и звезде – све мноштво на небу – нека те не наведу да им се клањаш и да им служиш. Њих је Бог дао свим народима под небом. ²⁰ А вас је ГОСПОД узео и извео вас из

ужарене пећи, из Египта, да будете његов народ*, то што сте данас.

²¹ ГОСПОД се разгневио на мене због вас и заклео се да нећу прећи преко реке Јордан и ући у добру земљу коју вам ГОСПОД, ваш Бог, даје у наследство. ²² Ја ћу умрети у овој земљи – нећу прећи преко реке Јордан. Али ви ћете прећи и запосести ону добру земљу. ²³ Пазите да не заборавите Савез ГОСПОДА, вашег Бога, који је склопио с вама. Не правите себи идола у обличју било чега што вам је ГОСПОД, ваш Бог, забранио. ²⁴ Јер, ГОСПОД, твој Бог, огањ је који прождире, Бог љубоморан.

²⁵ Када вам се роде деца и унуци и када већ дуго будете живели у оној земљи, ако се тада искварите и направите било каквог идола, тако чинећи оно што је зло у очима ГОСПОДА, вашег Бога, и изазивајући га на гнев ²⁶ – земља и небо су ми данас сведоци против вас – брзо ћете нестати из земље у коју идете преко реке Јордан да је запоседнете. Нећете дуго у њој живети, него ћете бити потпуно затрти. ²⁷ ГОСПОД ће вас распршити по народима и само мали број вас ће преживети међу народима међу које ће вас ГОСПОД отерати. ²⁸ Тамо ћете служити боговима који су дело људских руку од дрвета и камена, који не виде, не чују, не једу и немају чуло мириса.

²⁹ Али, ако тамо будеш тражио ГОСПОДА, свога Бога – наћи ћеш га ако га будеш тражио свим својим срцем и свом својом душом. ³⁰ Када будеш у невољи и све ово те снађе, после тога ћеш се вратити ГОСПОДУ, своме Богу, и покорити му се. ³¹ Јер, ГОСПОД, твој Бог, милостив је Бог.

Неће те оставити ни уништити, нити ће заборавити Савез с твојим праоцима, који им је потврдио заклетвом.

ГОСПОД је једини Бог

³² Распитај се о ранијим временима, која су била давно пре тебе, од дана када је Бог створио човека на земљи. Распитај се од једног краја неба до другог: Да ли се икад догодило нешто овако велико? Да ли се икад нешто слично чуло? ³³ Да ли је икад неки други народ чуо глас Бога како му говори из огња, као што си га ти чуо и остао жив? ³⁴ Да ли је икад неки бог покушао да за себе узме један народ из другог народа искушењима, знамењима и чудима, ратом, моћном руком и испруженом десницом, или великим и застрашујућим делима каква су сва она која је ГОСПОД, ваш Бог, вама наочиглед учинио за вас у Египту?

³⁵ А теби је то показано да знаш да је ГОСПОД Бог. Нема другога осим њега. ³⁶ Он ти се огласио с неба да те поучи. На земљи ти је показао свој силни огањ, и ти си из огња чуо његове речи. ³⁷ Зато што је волео твоје праоце, изабрао је њихове потомке и извео те из Египта својом великом снагом, ³⁸ да пред тобом истера народе веће и јаче од тебе и да те уведе у њихову земљу и преда ти је у наследство, као што је то данас.

³⁹ Данас, дакле, признај и усади у своје срце да је ГОСПОД Бог горе на небу и доле на земљи – нема другога. ⁴⁰ Држи се његових уредби и заповести, које ти данас дајем, да буде добро и теби и твојим потомцима и да дуго живиш у земљи

---

* 4:20 да будете његов народ Дословно: да му будете народ наследства.

коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје за сва времена.

Градови уточишта источно од Јордана

⁴¹ Мојсије изабра три града источно од реке Јордан ⁴² у која ће човек моћи да побегне ако ненамерно убије свога ближњег кога пре тога није мрзео. Моћи ће, дакле, бежећи у један од ових градова, да спасе живот. ⁴³ А ово су ти градови: Бецер на пустињској висоравни за Рувимовце, Рамот у Гиладу за Гадовце и Голан у Башану за Манасијевце.

Увод у давање Божијег закона

⁴⁴ Ово је Закон који је Мојсије изложио Израелцима. ⁴⁵ Ово су прописи, уредбе и закони које им је Мојсије дао када су изашли из Египта ⁴⁶ и били у долини близу Бет-Пеора, на источној страни реке Јордан, у земљи Сихона, цара Аморејаца, који је владао у Хешбону. Њега су Мојсије и Израелци поразили када су изашли из Египта. ⁴⁷ Запосели су његову земљу и земљу Ога, цара Башана, двојице аморејских царева који су владали источно од реке Јордан, ⁴⁸ земљу која се простире од Ароера на рубу кланца Арнона до горе Сион, то јест Хермона, ⁴⁹ а обухвата целу Араву источно од реке Јордан све до мора Араве* испод обронака горе Пизге.

Десет заповести (2. Мојс 20,1-17)

5 Мојсије сазва цео Израел и рече: Слушај, Израеле, уредбе и законе које вам данас објављујем. Научите их, држите их се и извршавајте их. ² ГОСПОД, наш Бог, склопио је с нама

савез на гори Хорев. ³ Он тај савез није склопио с нашим праоцима, него с нама, са свима нама који смо данас овде живи. ⁴ ГОСПОД је говорио с вама лицем у лице из огња на гори. ⁵ У то време сам ја стајао између ГОСПОДА и вас и објављивао вам реч ГОСПОДЊУ, јер сте се плашили огња и нисте се попели на гору. А он је рекао:

⁶ »Ја сам ГОСПОД, твој Бог, који те је извео из Египта, куће ропства.

⁷ »Немој да имаш других богова осим мене. ⁸ Не прави себи идола у обличју било чега што је горе на небу или доле на земљи или испод у води. ⁹ Не клањај им се, нити им служи, јер сам ја, ГОСПОД, твој Бог, љубоморан Бог и кажњавам децу за грехе родитеља до трећег и четвртог колена оних који ме мрзе, ¹⁰ а показујем љубав до хиљадитог колена онима који ме воле и држе се мојих заповести.

¹¹ »Не злоупотребљавај име ГОСПОДА, свога Бога, јер ГОСПОД неће оставити некажњеног онога ко злоупотребљава његово име.

¹² »Поштуј суботу држећи је светом, као што ти је ГОСПОД, твој Бог, заповедио. ¹³ Шест дана ради и обављај све своје послове, ¹⁴ али седми дан је субота ГОСПОДА, твога Бога. Тога дана не обављај никакав посао, ни ти, ни твој син, ни твоја кћи, ни твој роб, ни твоја робиња, ни твој во, ни твоје магаре, ни сва твоја стока, ни дошљак у твом граду, да и твој роб и робиња могу да се одморе као и ти. ¹⁵ Сети се да си и ти био роб у Египту и да те је ГОСПОД, твој Бог, оданде извео моћном руком и испруженом десницом. Зато ти

* 4:49 *мора Араве* То јест: Мртвог мора.

је ГОСПОД, твој Бог, заповедио да славиш суботу.

¹⁶»Поштуј свога оца и своју мајку, као што ти је заповедио ГОСПОД, твој Бог, да поживиш дуго и да ти буде добро у земљи коју ти даје ГОСПОД, твој Бог.

¹⁷»Не убиј.

¹⁸»Не учини прељубу.

¹⁹»Не укради.

²⁰»Не сведочи лажно против свога ближњега.

²¹»Не пожели жену свога ближњега. Не жуди за кућом свога ближњега, ни за његовом њивом, ни за његовим робом или робињом, ни за његовим волом или магарцем, ни за било чим другим што припада твоје ближњему.»

²²То су заповести које је ГОСПОД силним гласом објавио свем вашем скупу тамо на гори, из огња, облака и густе тмине. И више ништа није додао. Онда их је написао на две камене плоче и предао их мени.

Народ у страху

(2. Мојс 20,18-21)

²³Када сте чули глас из тмине, док је гора пламтела огњем, све вође ваших племена и ваше старешине дошли су к мени.

²⁴Рекли сте: »ГОСПОД, наш Бог, показао нам је своју славу и своје величанство, и чули смо његов глас из огња. Данас смо видели да човек може да остане жив иако Бог говори с њим. ²⁵Али зашто да се и даље излажемо смртној опасности? Овај велики огањ ће нас прождрети и погинућемо ако још будемо слушали глас ГОСПОДА, нашега Бога. ²⁶Јер, који је смртник чуо глас живог Бога како говори из огња, као што смо

ми, и остао жив? ²⁷Него, ти приђи и слушај све што ти каже ГОСПОД, наш Бог. А онда нам реци све што ти ГОСПОД, наш Бог, буде рекао, и ми ћемо то послушати и извршити.«

²⁸ГОСПОД је чуо када сте са мном разговарали, па ми је рекао: »Чуо сам шта ти је овај народ рекао. Добро је све што су рекли. ²⁹Када би им само срце било такво да ме се увек боје и држе се мојих заповести. Тада би њима и њиховој деци било добро довека. ³⁰Иди и кажи им да се врате у своје шаторе, ³¹а ти остани са мном овде, да ти дам све заповести, уредбе и законе којима ћеш их учити да их извршавају у земљи коју им дајем у посед.«

³²Зато помно извршавајте оно што вам је ГОСПОД, ваш Бог, заповедио. Не скрећите ни десно ни лево. ³³Чините све онако како* вам је ГОСПОД, ваш Бог, заповедио, да бисте живели, да би вам било добро и да бисте дуго живели у земљи коју ћете запосести.

Највећа заповест

6 Ово су заповести, уредбе и закони за које ми је ГОСПОД, ваш Бог, заповедио да вас научим да их извршавате у земљи у коју идете преко реке Јордан да је запоседнете. ²Док сте живи, ти, твоја деца и њихова деца, бојте се ГОСПОДА, свога Бога. Држи се свих његових уредби и заповести које ти дајем, и дуго ћеш живети. ³Слушај, Израеле, и помно их извршавај, да ти буде добро и да се силно намножиш у земљи којом тече мед и млеко, као што ти је обећао ГОСПОД, Бог твојих праотаца.

*5:33 Чините све онако како Дословно: Ходајте свим путевима које.

⁴ Чуј, Израеле! ГОСПОД је наш Бог, ГОСПОД је један! * ⁵ Воли ГОСПОДА, свога Бога, свим својим срцем, свом својом душом и свом својом снагом. ⁶ Нека ти у срцу буду заповести које ти данас дајем. ⁷ Понављај их својој деци. Говори о њима када седиш у кући и када идеш путем, када лежеш и када устајеш. ⁸ Привежи их себи на руку и носи их на челу као знак. ⁹ Испиши их на доврацима своје куће и на својој капији.

Упозорење против непослушности

¹⁰ Када те ГОСПОД, твој Бог, уведе у земљу за коју се закleo твојим праоцима, Аврааму, Исааку и Јакову, да ће ти је дати – земљу великих, лепих градова које ниси ти подигао, ¹¹ кућа препуних сваковрсних добара којима их ниси ти напунио, бунарâ које ниси ти ископао, виноградâ и маслињакâ које ниси ти посадио – тада, када будеш јео и био сит, ¹² пази да не заборавиш ГОСПОДА, који те је извео из Египта, куће ропства. ¹³ Бој се ГОСПОДА, свога Бога, само њему служи и само се његовим именом заклињи.

¹⁴ Не идите за другим боговима, боговима народâ око вас. ¹⁵ Јер, ГОСПОД, твој Бог, који је усред тебе, љубоморан је Бог и разгневиће се на тебе, па ће те истребити са лица земље. ¹⁶ Не искушавајте ГОСПОДА, свога Бога, као што сте га искушавали код Масае. ¹⁷ Чврсто се држите заповести ГОСПОДА, свога Бога, и прописа и уредби које вам је дао.

¹⁸ Чини оно што је исправно и добро у ГОСПОДЊИМ очима, да ти буде добро и да уђеш у ону добру

земљу за коју се ГОСПОД закleo твојим праоцима и запоседнеш је. ¹⁹ ГОСПОД ће из ње протерати све твоје непријатеље пред тобом, као што је и обећао.

²⁰ Сутра, када те твој син упита: »Шта значе прописи, уредбе и закони које вам је ГОСПОД, наш Бог, дао?« ²¹ кажи му: »Били смо фараоновим робови у Египту, али нас је ГОСПОД моћном руком извео из Египта. ²² ГОСПОД је наочиглед нама послао велика и страшна знамења и чуда на Египат, на фараона и све његове укућане. ²³ А нас је извео оданде да би нас увео у ову земљу и дао нам је, ову земљу за коју се закleo нашим праоцима. ²⁴ ГОСПОД нам је заповедио да извршавамо све његове уредбе и да се бојимо ГОСПОДА, свога Бога, да би нам увек било добро и да би нас сачувао у животу, као што је то данас. ²⁵ Ако будемо помно извршавали све ове заповести пред ГОСПОДОМ, својим Богом, као што нам је заповедио, у томе ће бити наша праведност.«

Израел је изабрани Божији народ

(2. Мојс 34,11-16)

7 ГОСПОД, твој Бог, увешће те у земљу у коју улазиш да је запоседнеш и пред тобом истерати многе народе – Хетите, Гиргашане, Аморејце, Ханаанце, Перижане, Хивијце и Јевусејце – седам народа већих и јачих од тебе. ² Када ти их ГОСПОД, твој Бог, преда и када их поразиш, потпуно их уништи. Не склапај савез с њима и немај према њима милости. ³ Не склапај с њима бракове. Немој да удаш своју кћер за њиховог сина и немој да ожениш

*6:4 ГОСПОД је наш Бог, ГОСПОД је један Овај израз на хебрејском може да значи и »ГОСПОД је наш Бог, једино ГОСПОД«.

свога сина њиховом кћери. ⁴ Јер, они би одвратили твоју децу од мене, па би служила другим боговима. Тада би се ГОСПОД разгневио на вас и брзо би вас затро.

⁵ Него, овако им урадите: порушите им жртвенике, поразбијајте њихове свете стубове, посеците њихове Ашерине мотке и спалите њихове идоле. ⁶ Јер, ти си народ свет ГОСПОДУ, твоме Богу. ГОСПОД, твој Бог, изабрао те је између свих народа на лицу земље да будеш његов народ, његов драгоцени посед.

⁷ Нисте ГОСПОДУ прирасли срцу и није вас изабрао зато што сте бројнији од других народа – у ствари, били сте најмањи од свих народа.

⁸ Него, зато што вас је волео и што је одржао заклетву којом се заклео вашим праоцима, ГОСПОД вас је моћном руком извео и избавио вас из куће ропства, из руку фараона, египатског цара. ⁹ Стога знај да је ГОСПОД, твој Бог, прави Бог. Он је веран Бог, који се држи свог Савеза љубави са хиљадама поколења оних који га воле и држе се његових заповести. ¹⁰ А онима који га мрзе, њима ће сваком понаособ узвратити уништењем – неће оклевати да узврати онима који га мрзе, сваком понаособ.

¹¹ Зато се држи заповести, уредби и законâ које ти данас дајем да их извршаваш.

Награда за покорност

(3. Мојс 26,1-13; 5. Мојс 28,1-14)

¹² Ако се будеш покоравао свим овим законима и држао их се и извршавао их, онда ће се ГОСПОД, твој Бог, држати свог Савеза љубави с тобом, као што се заклео

твојим праоцима. ¹³ Волеће те и благословиће те и умножиће те. Благословиће твој пород и твоје усеве – твоје жито, младо вино и уље – твоју телад и твоју јагњад у земљи за коју се заклео твојим праоцима да ће ти је дати. ¹⁴ Бићеш благословен више од било ког другог народа. Неће код тебе бити ни неплодног ни неплодне, ни међу људима ни међу стоком. ¹⁵ ГОСПОД ће од тебе уклонити сваку болест и неће те ударити ужасним болестима које си упознао у Египту, него ће њима ударити све који те мрзе.

¹⁶ Затри све народе које ти ГОСПОД, твој Бог, преда. Немој да имаш сажалења према њима и не служи њиховим боговима, јер они ће ти бити замка.

¹⁷ Можда ћеш помислити: »Ови народи су бројнији од мене. Како, онда, да их истерам?« ¹⁸ Не плаши их се. Само се сети шта је ГОСПОД, твој Бог, урадио са фараоном и са целим Египтом. ¹⁹ Својим очима си видео велика искушења, знамења и чуда, моћну руку и испружену десницу којима те је ГОСПОД, твој Бог, извео. ГОСПОД, твој Бог, урадиће исто и свим народима којих се сада плашиш. ²⁰ И више од тога: ГОСПОД, твој Бог, послаће стршљена* међу њих док не буду уништени и они преостали који се сакрију од тебе. ²¹ Не стрепи од њих. Јер, усред тебе је ГОСПОД, твој Бог, Бог велики и страшни. ²² ГОСПОД, твој Бог, истераће те народе пред тобом мало-помало. Нећеш моћи све одједном да их истребиш, јер би се тада око тебе намножиле дивље животиње. ²³ ГОСПОД, твој Бог, предаће их у твоје руке и бацити их у

*7:20 *стршљена* Можда: пошаст или анђела уништења.

велику пометњу док не буду затрти.
²⁴Предаће ти у руке и њихове царева,
 и ти ћеш им затрти име под небом.
 Нико неће моћи да ти се супротстави
 – све ћеш их затрти.
²⁵Спали ликове њихових богова.
 Не жуди за сребром и златом које је на њима.
 Не узимај га за себе, да те не увуче у замку.
 Јер, идол је огаван ГОСПОДУ, твоме Богу.
²⁶Не уноси огавног идола у своју кућу,
 да не будеш, као и он, одвојен за уништење.
 Гнушај га се и нека ти је одвратан,
 јер је одвојен за потпуно уништење.

Упозорење Израелу да не заборави ГОСПОДА

8 Помно извршавајте сваку заповест коју вам данас дајем, да бисте живели и намножили се и да бисте ушли у земљу за коју се ГОСПОД заклео вашим праоцима и запосели је.

²Сети се како те је ГОСПОД, твој Бог, водио целим путем кроз пустињу ових четрдесет година, да те понизи и провери да би сазнао шта ти је у срцу: да ли ћеш се држати његових заповести или нећеш.
³Понизило те морећи те глађу, а онда те нахранио маном, за коју ни ти ни твоји праоци нисте знали, да те научи да човек не живи само од хлеба него и од сваке речи која излази из ГОСПОДЊИХ уста.
⁴Одећа ти се није отрцала нити су ти ноге натекле у ових четрдесет година.
⁵Дакле, ово знај: као што отац стегом одгаја свога сина, тако и ГОСПОД, твој Бог, стегом одгаја тебе.

⁶Држи се заповести ГОСПОДА, свога Бога, чини оно што он тражи* и бој га се.
⁷Јер, ГОСПОД, твој Бог, уводи те у добру земљу – земљу потокâ који не пресушују, извора̂ и подземних вода које избијају по

долинама и горама,⁸ земљу пшенице и јечма, лозе, смокава и нарова, земљу маслиновог уља и меда,⁹ земљу где нећеш јести хлеб као сиротиња и у којој ни у чему нећеш оскудевати, земљу у којој су стене од гвожђа и из чијих ћеш планина вадити бакар.

¹⁰Када будеш јео и наситио се, благослови ГОСПОДА, свога Бога, због добре земље коју ти је дао.
¹¹Пази да не заборавиш ГОСПОДА, свога Бога, занемарујући његове заповести, законе и уредбе које ти данас дајем.
¹²Зато, када будеш јео и наситио се, када изградиш лепе куће и у њима се настаниш,¹³ када ти се крупна и ситна стока намножи, твоје сребро и злато се нагомила и умножи се све што имаш,¹⁴ немој да се узоходиш и заборавиш ГОСПОДА, свога Бога, који те је извео из Египта, куће ропства.
¹⁵Он те је провео кроз ону велику и страшну пустињу, ону жедну и безводну земљу љутих змија и шкорпиона. Он ти је извео воду из тврде стене.
¹⁶Он те је у пустињи хранио маном, за коју твоји праоци нису знали, да те понизи и провери, да би ти на крају било добро.
¹⁷Можда ћеш помислити: »Својом моћи и снагом својих руку стекао сам ово богатство.«
¹⁸Сети се ГОСПОДА, свога Бога, јер он је тај који ти даје моћ да стичеш богатство и тако потврђује свој Савез, за који се заклео твојим праоцима, као што чини и данас.

¹⁹Ако икад заборавите ГОСПОДА, свога Бога, и поћете за другим боговима, па им служите и клањате им се, упозоравам вас данас да ћете сигурно бити уништени.
²⁰Као народи које ГОСПОД уништава пред

*8:6 чини оно што он тражи Дословно: ходај његовим путевима.

вама, тако ћете и ви бити уништени што нисте послушали ГОСПОДА, свога Бога.

Подсећање на непокорност Израела

9 Чуј, Израеле! Данас ћеш прећи преко реке Јордан да одузмеш посед народима већим и јачим од тебе, чији су градови велики и са зидинама до неба. ²То су снажни и високи људи, Анакови потомци. Знаш за њих и чуо си да се каже: »Ко може да се супротстави Анаковцима?« ³Али знај данас да ГОСПОД, твој Бог, иде преко пред тобом као огањ који прождире. Он ће их затрти и потући пред тобом. Ти ћеш им одузети посед и брзо их уништити, као што ти је ГОСПОД обећао.

⁴Након што их ГОСПОД, твој Бог, истера пред тобом, немој да помислиш: »Због моје праведности ГОСПОД ме је довео овамо да запоседнем ову земљу.« Не, него због opakости тих народа ГОСПОД ће их истерати пред тобом. ⁵Нећеш ти ући у њихову земљу да је запоседнеш због своје праведности или честитости. Не, него због opakости тих народа ГОСПОД ће их истерати пред тобом да изврши оно за шта се заклео твојим праоцима, Аврааму, Исааку и Јакову. ⁶Знај, дакле, да ти ГОСПОД, твој Бог, не даје ову добру земљу у посед због твоје праведности, јер ти си народ тврдоглав.

⁷Сећај се и не заборављај како си у пустињи гневио ГОСПОДА, свога Бога. Од дана када сте отишли из Египта, па све док нисте стигли овамо, стално сте се бунили против ГОСПОДА. ⁸Толико сте разгневили ГОСПОДА на Хореву да је хтео да

вас затре. ⁹Када сам се попео на гору да примим камене плоче, плоче Савеза који је ГОСПОД склопио с вама, остао сам на гори четрдесет дана и четрдесет ноћи а да нисам јео ни пио. ¹⁰Тада ми је ГОСПОД дао две камене плоче исписане Божијим прстом. На њима су биле све речи које вам је ГОСПОД рекао из огња на гори онога дана када сте се тамо окупили*.

¹¹Када је прошло четрдесет дана и четрдесет ноћи, ГОСПОД ми је дао оне две камене плоче, плоче Савеза, ¹²и рекао ми: »Одмах сићи одавде, јер се твој народ, који си извео из Египта, искварио. Брзо су скренули са пута којим сам им заповедио да иду. Направили су себи ливеног идола.«

¹³И још ми је ГОСПОД рекао: »Видео сам тај народ – заиста су тврдоглави! ¹⁴Дај да их затрем и да им избришем име под небом. А од тебе ћу начинити народ јачи и бројнији од њих.«

¹⁵Тако сам се окренуо и сишао са горе, која је још пламтела огњем, а у рукама су ми биле оне две плоче Савеза. ¹⁶Онда сам видео да сте згрешили против ГОСПОДА, свога Бога: излили сте себи идола у облику телета. Брзо сте скренули са пута којим вам је ГОСПОД заповедио да идете. ¹⁷Узео сам оне две плоче и бацио их из руку, разбивши их вама наочиглед.

¹⁸Онда сам се ничице бацио пред ГОСПОДА. И опет четрдесет дана и четрдесет ноћи нисам јео ни пио због свих греха које сте починили чинећи зло пред ГОСПОДОМ и изазивајући га на гнев. ¹⁹Било ме је страх ГОСПОДЊЕГ гнева и јарости, јер је био толико гневан на вас да је хтео да вас затре. Али ГОСПОД ме је опет

* 9:10 онога ... окупили Дословно: на дан скупа.

услишио. ²⁰ГОСПОД је и на Аарона био силно гневан и хтео да га затре, али сам се ја тада молио и за Аарона. ²¹Узео сам ваше грешно дело – теле које сте направили – и спалио га. Онда сам га смрвио и самлео у прах, па сам његов прах бацио у поток који тече са горе.

²²ГОСПОДА сте гневили и у Тавери, Маси и Киврот-Хатаави.

²³А када вас је ГОСПОД слао из Кадеш-Барнее, рекавши: »Идите и запоседните земљу коју вам дајем«, побунили сте се против заповести ГОСПОДА, свога Бога. Нисте му веровали ни покоравали му се. ²⁴Буните се против ГОСПОДА откад вас знам.

²⁵Лежао сам ничице пред ГОСПОДОМ четрдесет дана и четрдесет ноћи, јер је ГОСПОД рекао да ће вас затрти. ²⁶Молио сам се ГОСПОДУ и рекао: »Госпode ГОСПОДЕ, немој да истребиш свој народ, свој посед који си избавио својом великом силом и моћном руком га извео из Египта. ²⁷Сети се својих слугу, Авраама, Исаака и Јакова. Не обазире се на тврдоглавост овога народа, на његову opakост и на његов грех, ²⁸да не кажу у земљи из које си нас извео: ,ГОСПОД није могао да их уведе у земљу коју им је обећао, па их је, зато што их мрзи, извео да их помори у пустињи.« ²⁹А они су твој народ, твој посед који си извео својом силном снагом и испруженом руком.«

Подсећање на поновно примање заповести

(2. Мојс 34,1-10)

10 У то време ми је ГОСПОД рекао: »Исклеши две камене

плоче као што су биле оне прве, па се попни к мени на гору. А направи и дрвени ковчег. ²На плоче ћу написати речи које су биле на оним првим плочама, које си разбио, а ти их онда стави у ковчег.«

³И ја сам направио ковчег од багремовог дрвета и исклесао две камене плоче као што су биле оне прве, па сам се попео на гору са те две плоче у рукама. ⁴ГОСПОД је написао на ове плоче исто што и пре: десет заповести које вам је објавио на гори, из огња, онога дана када сте се тамо окупили*. Онда је ГОСПОД дао плоче мени, ⁵а ја сам сишао са горе и ставио их у ковчег који сам био направио. Оне су још тамо, као што ми је ГОСПОД и заповедио.

⁶(Израелци су од извора Јаакановаца отишли у Мосеру. Тамо је умро Аарон и био сахрањен, а на месту свештеника наследио га је његов син Елеазар. ⁷Оданде су отишли у Гудгоду, а из Гудгоде у Јотвату, земљу потока који не пресушују. ⁸У то време је ГОСПОД одвојио Левијево племе да носи Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза, да стоји пред ГОСПОДОМ вршећи службу и да благосиља у његово име, као што то чини и данас. ⁹Због тога Левијево племе нема наследног дела земље као друга племена. ГОСПОД је његово наследство, као што му је ГОСПОД, твој Бог, и рекао.)

¹⁰На гори сам, као и први пут, остао четрдесет дана и четрдесет ноћи, и ГОСПОД ме је и овај пут услишио – није вас истребио.

¹¹»Спреси се«, рекао ми је ГОСПОД, »и поведи овај народ на пут, у земљу за коју сам се заклео њиховим

* 10:4 онога ... окупили Дословно: на дан скупа.

праоцима да ћу им је дати, да уђу у њу и запоседну је.»

Шта Бог тражи

¹² Дакле, Израеле, шта то ГОСПОД, твој Бог, тражи од тебе? Само да се бојиш ГОСПОДА, свога Бога, да чиниш све што он тражи* и да га волиш, да служиш ГОСПОДУ, своме Богу, свим својим срцем и свом својом душом,¹³ и да се држиш ГОСПОДЊИХ заповести и уредби које ти данас дајем за твоје добро. ¹⁴ ГОСПОДУ, твојм Богу, припада небо и небеса над небесима, земља и све што је на њој. ¹⁵ Али ГОСПОДУ омилише твоји праоци и он их заволе, па је између свих народа изабрао вас, њихове потомке, као што је очигледно данас.

¹⁶ Зато обрежете своје необрезано срце и немојте више да будете тврдоглави. ¹⁷ Јер, ГОСПОД, ваш Бог, јесте Бог над боговима и Господар над господарима, Бог велик, силан и страشان, који није пристрастан и не прима мито. ¹⁸ Он стаје у одбрану сирочета и удовице, воли дошљака и даје му храну и одећу. ¹⁹ Волите дошљаке, јер сте и сами били дошљаци у Египту. ²⁰ Бој се ГОСПОДА, свога Бога, и служи му. Држи га се чврсто и у његово име се заклињи. ²¹ Он је твоја хвала. Он је твој Бог, који је за тебе учинио она велика и страхотна дела која си својим очима видео. ²² Када су твоји праоци отишли у Египат, било их је само седамдесет, а сада је ГОСПОД, твој Бог, учинио да те има као звезда на небу.

11 Воли ГОСПОДА, свога Бога, и увек се држи онога што тражи,

његових уредби, његових закона и његових заповести.

² Запамтите данас да сте ви, а не ваша деца, видели и искусили стегу ГОСПОДА, свога Бога, његово величанство, његову моћну руку, његову испружену десницу, ³ знамења и дела која је учинио усред Египта, на фараону, цару Египта, и по свој његовој земљи. ⁴ Видели сте шта је учинио са египатском војском, њеним коњима и борним колима – како их је поклопио водама Црвеног мора док су вас гонили и како их је заувек уништио. ⁵ Видели сте шта је чинио за вас у пустињи док нисте стигли на ово место. ⁶ Видели сте шта је учинио са Датаном и Авирамом, синовима Елиава Рувимовца, када је земља отворила своја уста усред целог Израела и прогутала њих, њихове укућане, њихове шаторе и све живо што су имали. ⁷ Својим очима сте видели сва та велика дела која је ГОСПОД учинио.

⁸ Држите се свих заповести које вам данас дајем, да бисте имали снаге да уђете и запоседнете земљу у коју преко реке Јордан идете да је запоседнете ⁹ и да бисте дуго живели у земљи за коју се ГОСПОД заклео вашим праоцима да ће је дати њима и њиховим потомцима, земљу којом тече мед и млеко. ¹⁰ Земља у коју улазиш да је запоседнеш није као Египат, одакле сте дошли, где си сејао семе и мукотрпно га заливао као што се залива врт с поврћем. ¹¹ Него, земља у коју преко Јордана идете да је запоседнете, земља је планина и долина која се натапа кишом са неба. ¹² О тој земљи стара се ГОСПОД, твој Бог. Поглед му је непрестано на њој, од почетка до краја године.

* 10:12 чиниш све што он тражи Дословно: ходаш свим његовим путевима.

¹³ Ако се, дакле, потпуно покорите заповестима које вам данас дајем – да волите ГОСПОДА, свога Бога, и да му служите свим својим срцем и свом својом душом – ¹⁴ »слаћу на вашу земљу кишу у право време, и у јесен и у пролеће, па ћеш моћи да сакупљаш своје жито, младо вино и уље, ¹⁵ и даваћу да на твојим пољима расте трава за твоја говеда. Тако ћеш јести и бити сит.«

¹⁶ Пазите да не будете заведени, па се окренете и служите другим боговима и клањате им се. ¹⁷ Тада би ГОСПОД плануо гневом на вас. Затворио би небо да не пада киша, земља не би давала свој род и брзо бисте нестали са добре земље коју вам ГОСПОД даје.

¹⁸ Утисните ове моје речи у своје срце и своју душу. Привезите их себи на руку и носите их на челу као знак.

¹⁹ Учите о њима своју децу. Говорите о њима када седите у кући и када идете путем, када лежете и када устајете.

²⁰ Испиши их на довращама своје куће и на својој капији, ²¹ да бисте ви и ваша деца дуго живели у земљи за коју се ГОСПОД закleo да ће је дати вашим праоцима – све док траје небо над земљом.

²² Ако се будете чврсто држали свих ових заповести које вам дајем да их извршавате – да волите ГОСПОДА, свога Бога, да чините све што он тражи* и да га се чврсто држите – ²³ ГОСПОД ће све ове народе истерати пред вама и ви ћете одузети посед народима већим и јачим од себе.

²⁴ Свако место на које ступите ногом биће ваше. Ваше подручје ће се простирати од пустиње до Либана, и од реке Еуфрат до Западног мора†.

²⁵ Нико неће моћи да вам се одупре. ГОСПОД, ваш Бог, рашириће ужас и страх од вас по целој земљи, куд год будете ишли, као што вам је обећао.

Благослов и проклетство

²⁶ Ево, стављам пред вас данас благослов и проклетство.

²⁷ Благослов – ако се будете покоравали заповестима ГОСПОДА, свога Бога, које вам данас дајем.

²⁸ Проклетство – ако се не будете покоравали заповестима ГОСПОДА, свога Бога, и окренете се од пута којим вам данас заповедам да идете, па пођете за другим боговима, које нисте познавали.

²⁹ Када те ГОСПОД, твој Бог, уведе у земљу у коју улазиш да је запоседнеш, на гори Геризим изреци благослов,

а на гори Евал проклетство. ³⁰ Оне се налазе с оне, западне стране реке Јордан, близу великог дрвета Море, на подручју Ханаанаца који живе у Арави у околини Гилгала.

³¹ Прећи ћете преко реке Јордан да уђете у земљу коју вам ГОСПОД, ваш Бог, даје, и да је запоседнете. А када је запоседнете и када будете у њој живели, ³² помно извршавајте све уредбе и законе које вам данас дајем.

Право место за служење Богу

12 Ово су уредбе и закони које треба помно да извршавате у земљи коју вам ГОСПОД, Бог ваших праотаца, даје у посед, све док будете живели у тој земљи.

² Потпуно уништите сва места на високим горама, на брдима и под сваким крошњатим дрветом где народи којима ћете одузети посед служе својим боговима. ³ Порушите

* 11:22 *чините све што он тражи* Дословно: ходате свим његовим путевима.

† 11:24 *Западног мора* То јест: Средоземног мора.

им жртвенике, поразбијајте њихове свете стубове и спалите њихове Ашерине мотке. Посеците ликове њихових богова и затрите њихова имена на тим местима.

⁴Немојте ГОСПОДУ, своме Богу, да служите на њихов начин. ⁵Него, тражите место које ће ГОСПОД, ваш Бог, изабрати међу свим вашим племенима за своје боравиште, да би тамо ставио своје Име, и тамо идите. ⁶Тамо донесите своје жртве паљенице и клане жртве, своје десетке и прилоге, своје жртве заветне и жртве драговољне, и првине своје крупне и ситне стоке. ⁷Тамо, пред ГОСПОДОМ, својим Богом, ви и ваши укућани једите и радујте се због свега што сте постигли, чиме вас је ГОСПОД, ваш Бог, благословио.

⁸Немојте тада да чините овако како то чинимо сада – свако по свом нахођењу. ⁹Јер, још нисте стигли у Почивалиште, у наследство које вам ГОСПОД, ваш Бог, даје. ¹⁰Али, када пређете преко реке Јордан и настаните се у земљи коју вам ГОСПОД, ваш Бог, даје у наследство, и када вам да починач од свих непријатеља око вас да бисте живели спокојно, ¹¹тада на место које ће ГОСПОД, ваш Бог, изабрати за боравиште свога Имена донесите све што вам заповедам: своје жртве паљенице и клане жртве, своје десетке и прилоге, и све оно најбоље што сте заветовали ГОСПОДУ. ¹²И радујте се тамо пред ГОСПОДОМ, својим Богом, ви, ваши синови и кћери, ваше слуге и слушкиње, и Левити из ваших градова, који немају наследног дела земље као ви.

¹³Пази да своје жртве паљенице не приносиш где год ти се свиди, ¹⁴него само на месту које ГОСПОД изабере

у једном од твојих племена. Тамо извршавај све што ти заповедам.

¹⁵Али своје животиње можеш да кољеш кад год пожелиш у било ком од својих градова и да једеш меса колико ти душа жели према благослову који ти је ГОСПОД, твој Бог, дао. Могу да га једу и нечисти и чисти као да је од газеле или јелена. ¹⁶Али крв немојте да једете. Излијте је на земљу као воду.

¹⁷Десетак од свога жита, младог вина и уља, ни првине своје крупне и ситне стоке, ни било шта од својих жртава заветних, ни од својих жртава драговољних, ни од својих прилога немој да једеш у свом граду. ¹⁸Него, то једи пред ГОСПОДОМ, својим Богом, на месту које ће ГОСПОД изабрати – ти, твоји синови и кћери, твоје слуге и слушкиње, и Левит из твога града – и радуј се пред ГОСПОДОМ, својим Богом, због свега што си постигао. ¹⁹Пази да не занемариш Левита све док живиш у својој земљи.

²⁰Када ГОСПОД, твој Бог, прошири твоје подручје као што ти је обећао, а ти пожелиш меса и кажеш: »Једе ми се меса«, можеш да га једеш колико ти душа жели. ²¹Ако место које ће ГОСПОД, твој Бог, изабрати за своје Име буде сувише далеко од тебе, можеш да кољеш животиње од своје крупне или ситне стоке коју ти је ГОСПОД дао, као што сам ти заповедио, и можеш у свом граду да једеш колико ти душа жели. ²²Једи их као што би јео газелу или јелена, а могу да их једу и нечисти и чисти. ²³Али пази да не једеш крв, јер крв је живот – не једи живот заједно с месом. ²⁴Немој да једеш крв. Излиј је на земљу као воду. ²⁵Не једи је, да би било добро и теби и твојим потомцима, јер ћеш тако чинити

оно што је исправно у ГОСПОДЊИМ очима.

²⁶ Али своје свете дарове и жртве заветне узми, па иди на место које ће ГОСПОД изабрати. ²⁷ Своје жртве паљенице, и њихово месо и крв, принеси на жртвенику ГОСПОДА, свога Бога. Крв својих кланих жртава излиј на жртвеник ГОСПОДА, свога Бога, а месо можеш да једеш.

²⁸ Држи се свих ових прописа које ти дајем и покоравај им се, да увек буде добро и теби и твојим потомцима, јер ћеш чинити оно што је добро и исправно у очима ГОСПОДА, твога Бога.

²⁹ ГОСПОД, твој Бог, пред тобом ће поразити народе на које идеш да им одузмеш посад, и ти ћеш их истерати и настанити се у њиховој земљи. ³⁰ Али, када буду затрти пред тобом, пази да не паднеш у замку, па почнеш да се распитујеш о њиховим боговима, говорећи: »Како су ови народи служили својим боговима? Тако ћу и ја.« ³¹ Немој да служиш ГОСПОДУ, своме Богу, на њихов начин. Јер, они, када служе својим боговима, чине сваковрсне гадости, које ГОСПОД мрзи. Чак и своје синове и кћери спаљују на жртву својим боговима.

³² Помно извршавајте све што вам заповедам. Немој томе ништа да додајеш ни од тога да одузимаш.

Лажни пророци

13 Ако се међу вама појави неки пророк, или неко ко прориче помоћу снова, и најави ти неко знамење или чудо, ² и то се знамење или чудо о ком ти је говорио догоди, па ти он каже: »Хајде да идемо за другим боговима« – које досад ниси познавао – »и да им служимо«, ³ не слушај речи тог пророка или

сањаоца. Јер, то вас ГОСПОД, ваш Бог, искушава да сазна да ли ГОСПОДА, свога Бога, волите свим својим срцем и свом својом душом. ⁴ Идите за ГОСПОДОМ, својим Богом, и њега се бојте. Његових заповести се држите и покоравајте му се. Њему служите и чврсто га се држите. ⁵ Тај пророк или сањалац нека се погуби, јер је проповедао отпадништво од ГОСПОДА, вашег Бога, који вас је извео из Египта и откупио вас из куће ропства. Тај је хтео да те одврати од пута којим ти је ГОСПОД, твој Бог, заповедио да идеш. Искорени зло из своје средине.

⁶ Када би те и твој рођени брат, или твој син или кћи, или жена коју волиш, или твој најбољи пријатељ, потајно наговарао, говорећи: »Хајде да служимо другим боговима« – које ни ти ни твоји праоци нисте познавали, ⁷ боговима народâ око вас, који живе близу или далеко, од једног краја земље до другог – ⁸ немој да пристанеш и не слушај га! Не сажалевај га! Не штеди га и не штити, ⁹ него га убиј! Ти први дигни руку на њега да га погубиш, а онда сав остали народ. ¹⁰ Каменуј га до смрти, јер је покушао да те одврати од ГОСПОДА, твога Бога, који те је извео из Египта, из куће ропства. ¹¹ Тада ће сав Израел то чути и уплашити се, и више нико неће учинити такво зло међу вама.

Градови који морају да буду уништени

¹² Ако чујеш да се за неки град који ти је ГОСПОД, твој Бог, дао да у њему живиш говори ¹³ да су се у њему појавили погани људи и да су његове житеље одвратили од ГОСПОДА, твога Бога, говорећи: »Хајде да служимо другим боговима«

– које нисте познавали – ¹⁴тада се о томе помно распитај и то брижљиво истражи и испитај. Ако се покаже да је то истина и утврди се да је таква гадост почињена међу вама, ¹⁵погуби мачем житеље тога града. Потпуно уништи тај град и све људе у њему и њихову стоку. ¹⁶Сва добра из града сакупи наред трга, па спали цео град са свим његовим добрима као жртву паљеницу ГОСПОДУ, своме Богу. Нека остане у рушевинама довека. Нека се више никад не сазида. ¹⁷Не узимај себи ништа од онога што је одређено за потпуно уништење, па ће ГОСПОД одустати од свога љутог гнева и смиловати ти се. У својој ће те самилости умножити као што се заклео твојим праоцима ¹⁸зато што се покораваш ГОСПОДУ, своме Богу, држећи се свих његових заповести које ти данас дајем и чинећи оно што је исправно у очима ГОСПОДА, твога Бога.

Израел – Божији драгоцени посед

14 Ви сте деца ГОСПОДА, свога Бога. Не сеците се и не бријте чело од жалости за покојником. ²Јер, ти си народ свет ГОСПОДУ, своме Богу. Од свих народа на лицу земље ГОСПОД је тебе изабрао да будеш његов драгоцени посед.

Чисте и нечисте животиње

(3. Мојс 11,1-23)

³Немој да једеш ништа одвратно. ⁴Ово су животиње које смете да једете: во, овца, коза, ⁵јелен, газела, срндаћ, дивокоза, козорог, антилопа и муфлон. ⁶Смете да једете сваку животињу која има потпуно развојене папке и прежива.

⁷Али немојте да једете оне које само преживају или само имају развојене папке. Камила, зец и

даман за вас су нечисти – иако преживају, немају развојене папке. ⁸И свиња је нечиста – иако има развојене папке, не прежива. Не једите њихово месо и не дотичите њихове цркотине.

⁹Од свих створења која живе у води смете да једете свако које има пераја и крљушти. ¹⁰Али, које год нема пераја и крљушти, њега немојте да једете – за вас је нечисто.

¹¹Можете да једете сваку чисту птицу. ¹²Али ове немојте да једете: орла, орлушину, црног стрвинара, ¹³црвенкасту луњу, црну луњу, све врсте сокола, ¹⁴све врсте гаврана, ¹⁵ноја, буљину, галеба, све врсте копча, ¹⁶ћука, ушару, кукувију, ¹⁷пустињску сову, орла рибара, гњурца, ¹⁸роду, све врсте чапље, пулавца и слепог миша.

¹⁹Сви крилати инсекти за вас су нечисти – немојте да их једете. ²⁰Али смете да једете свако крилато створење које је чисто.

²¹Немојте да једете ништа цркнуто. То можеш да даш дошљаку који је у твојем граду – он то сме да једе. Или, можеш то да продаш странцу. Али ти си народ свет ГОСПОДУ, своме Богу.

Не кувај јаре у млеку његове мајке.

Десетак

²²Старај се да сваке године одвојиш десетак од рода својих поља. ²³Десетак од свога жита, младог вина и уља и првине своје крупне и ситне стоке једи пред ГОСПОДОМ, својим Богом, на месту које ће он изабрати да тамо настани своје Име, да научиш да се увек бојиш ГОСПОДА, свога Бога.

²⁴Али, ако ти пут буде сувише дуг, јер је место које је ГОСПОД изабрао за своје Име сувише далеко, па не можеш онамо да однесеш свој

десетак када те ГОСПОД, твој Бог, благослови, ²⁵ продај свој десетак за новац, па узми новац и иди на место које је ГОСПОД, твој Бог, изабрао. ²⁶ Тим новцем купи што год ти душа жели – говеда, овце, вино или неко друго опојно пиће, или било шта друго што ти душа пожели – па ти и твоји укућани једите тамо пред ГОСПОДОМ, твојим Богом, и радујте се. ²⁷ Немој да занемариш Левита који живи у твом граду, јер он нема наследног дела земље као ти.

²⁸ На крају сваке треће године, донеси све десетке од рода те године и спремни их у свом граду, ²⁹ да би Левит – који нема наследног дела земље као ти – дошљак, сироче и удовица, који живе у твом граду, могли да дођу и једу и насите се, и да те ГОСПОД, твој Бог, благослови у свему што чиниш.

Отпис дугова

15 На крају сваке седме године, отпиши дугове. ² А то ће се чинити овако: Нека свако ко је позајмио новац своје ближњему отпише дуг. Нека не тражи исплату од свога ближњегга или свога сународника, јер је проглашено ГОСПОДЊЕ време отписивања дугова. ³ Од туђинца можеш да тражиш исплату, али свом сународнику отпиши све што ти дугује. ⁴ Нека међу вама не буде сиромаша, јер ће те ГОСПОД, твој Бог, обилно благословити у земљи коју ти даје у посед као наследство, ⁵ ако се будеш потпуно покораво ГОСПОДУ, своме Богу, и помно извршавао све ове заповести које ти данас дајем. ⁶ Јер, ГОСПОД, твој Бог, благословиће те као што је обећао, па ћеш позајмљивати многим народима, а ни од кога нећеш узјамљивати.

Владаћеш над многим народима, а ниједан неће владати над тобом.

⁷ Ако буде који сиромаш међу твојим сународницима, у било ком граду у земљи коју ти даје ГОСПОД, твој Бог, не буди неосетљив ни шкрт према њему. ⁸ Него, буди широке руке и спремно му позајми што год му треба. ⁹ Пази да ти се у срце не усади ова зла мисао: »Близу је седма година, година отписивања дугова«, па покажеш злу вољу према свом сународнику у нужди и не даш му ништа. Он ће се потужити ГОСПОДУ на тебе, и ти ћеш бити крив за грех. ¹⁰ Дај му радо, не жалећи, јер ће те због тога ГОСПОД, твој Бог, благословити у сваком твом послу и у свему што предузмеш. ¹¹ У земљи ће увек бити сиромаша. Зато ти заповедам да будеш широке руке према свом сународнику, према сиромашу и убогоме у твојој земљи.

Закон о робовима

(2. Мојс 21,2-11)

¹² Ако ти се прода твој сународник – Јеврејин или Јеврејка – нека ти служи шест година, а седме године га пусти на слободу. ¹³ А када га пустиш, не шаљи га од себе празних руку. ¹⁴ Даруј га обилато од своје ситне стоке, са свога гумна и из своје муљаче. Дај му онако како је тебе благословио ГОСПОД, твој Бог. ¹⁵ Сети се да си био роб у Египту и да те је ГОСПОД, твој Бог, ослободио. Зато ти ово данас заповедам.

¹⁶ Али, ако ти твој роб каже: »Не желим да одем од тебе«, зато што воли тебе и твоје укућане и зато што му је код тебе добро, ¹⁷ тада му прислони ухо уз врата и шилом му пробуши ресицу, а он нека ти буде роб до краја живота. Исто учини и са својом робинjom.

¹⁸ Нека ти не буде тешко да пустиш свога роба на слободу, јер ти је његово служење тих шест година вредело двоструко више него служење најамника. ГОСПОД, твој Бог, благословиће те у свему што будеш чинио.

Првине стоке

¹⁹ Одвој за ГОСПОДА, свога Бога, сваког мушког првенца своје крупне и ситне стоке. Вола првенца не користи за рад и првенца од ситне стоке не стрижи. ²⁰ Сваке године их ти и твоји укућани једите пред ГОСПОДОМ, својим Богом, на месту које ће он изабрати. ²¹ Ако животиња има неку ману, ако је хрома или слепа или има неки озбиљан недостатак, немој да је жртвујеш ГОСПОДУ, своме Богу. ²² Једи је у свом граду. Нека је једу и нечисти и чисти као да је газела или јелен. ²³ Али крв немој да једеш. Излиј је на земљу као воду.

Пасха и Празник бесквасног хлеба

(2. Мојс 12,1-20)

16 Поштуј месец авив и слави Пасху ГОСПОДА, твога Бога, јер те је у месецу авиву ГОСПОД, твој Бог, ноћу извео из Египта. ² Као пасхалну жртву ГОСПОДУ, своме Богу, принеси животињу од своје ситне или крупне стоке на месту које ће ГОСПОД изабрати да тамо настани своје Име. ³ Немој да је једеш с хлебом умешеним с квасцем, него седам дана једи бесквасни хлеб, хлеб јада, јер си из Египта отишао у журби – да би целог свог живота памтио дан када си отишао из Египта. ⁴ Нека се седам дана квасац не нађе код тебе на целом твом подручју. И нека ништа од меса жртве коју принесеш увече првога дана не остане до јутра.

⁵ Немој да приносиш пасхалну жртву ни у једном граду који ти ГОСПОД, твој Бог, даје, ⁶ него само на месту које ће он изабрати да тамо настани своје Име. Тамо принеси пасхалну жртву, увече, када сунце зађе, у доба дана када си изашао из Египта. ⁷ Испечи је и поједи на месту које ће ГОСПОД, твој Бог, изабрати, а ујутро се врати у свој шатор. ⁸ Шест дана једи бесквасни хлеб, а седмога дана одржи свечани скуп у част ГОСПОДА, свога Бога, и никакав посао не обављај.

Празник седмица

(2. Мојс 34,22; 3. Мојс 23,15-21)

⁹ Одброј седам седмица од дана када српом почнеш да жањеш класје, ¹⁰ а онда прослави Празник седмица ГОСПОДА, твога Бога, приневши жртву драговољну у складу с благословом који ти је дао ГОСПОД, твој Бог. ¹¹ И радуј се пред ГОСПОДОМ, својим Богом, на месту које ће он изабрати да тамо настани своје Име – ти, твоји синови и кћери, твоје слуге и слушкиње, Левит из твога града, дошљак, сироче и удовица који живе међу вама. ¹² Сети се да си био роб у Египту и држи се ове уредбе и извршавај је.

Празник сеница

(3. Мојс 23,33-43)

¹³ Након што сакупиш плодове са свога гумна и из своје муљаче, седам дана слави Празник сеница. ¹⁴ Радуј се на свој празник – ти, твоји синови и кћери, твоје слуге и слушкиње, Левит и дошљак, сироче и удовица који живе у твом граду. ¹⁵ Седам дана слави овај празник ГОСПОДА, твога Бога, на месту које ће он изабрати. Јер, ГОСПОД, твој Бог, благословиће те у

свим твојим жетвама и у свему што чиниш, и твоја радост биће потпуна.

¹⁶Три пута годишње нека се свако твоје мушко покаже пред ГОСПОДОМ, твојим Богом, на месту које ће он изабрати: на Празник бесквасног хлеба, на Празник седмица и на Празник сеница. Нека нико пред ГОСПОДА не излази празних руку, ¹⁷него нека сваки од вас донесе дар у складу с благословом који му је дао ГОСПОД, твој Бог.

Спровођење правде

¹⁸у сваком граду који ти даје ГОСПОД, твој Бог, постави судије и надгледнике над сваким од својих племена, а они нека народу суде праведно. ¹⁹Не искривљуј правду и не буди пристрастан. Не узимај мито, јер мито заслепљује очи мудрима и изврће речи праведнима*. ²⁰Тежи за правдом и ни за чим другим, да живиш и запоседнеш земљу коју ти даје ГОСПОД, твој Бог.

²¹Не постављај дрвене Ашерине мотке поред жртвеника који подигнеш ГОСПОДУ, своме Богу, ²²и не подижи свете стубове, јер их ГОСПОД, твој Бог, мрзи.

17 Немој да жртвујеш ГОСПОДУ, своме Богу, ни вола ни овцу са неком маном или озбиљним недостатком, јер би то било одвратно ГОСПОДУ, твоме Богу.

²Ако се међу вама, у неком од градова које ти даје ГОСПОД, твој Бог, нађу мушкарац или жена који чине оно што је зло у очима ГОСПОДА, твога Бога, кршећи његов Савез ³и, противно мојој заповести, служећи другим боговима и клањајући се

њима или сунцу, или месецу, или звездама на небу, ⁴а ти то дознаш, онда то помно истражи. Ако то буде истина и докаже се да је та гадост учињена у Израелу, ⁵тог мушкарца или жену који су починили то злодело одведи на градску капију и каменуј до смрти. ⁶Нека се човек погуби на основу сведочења два или три сведока, али нека нико не буде погубљен на основу сведочења само једног сведока. ⁷Нека сведоци први дигну руку да га погубе, а потом сав остали народ. Искорени зло из своје средине.

⁸Ако пред суд у твом граду дође случај који је сувише тежак за пресуђивање – проливање крви, размирица или тешка телесна повреда – изнеси га на месту које ће ГОСПОД, твој Бог, изабрати. ⁹Иди свештеницима, који су Левити, и судији који буде у то време, па њих питај, и они ће донети пресуду. ¹⁰Поступи по одлуци коју ти они буду дали на месту које ће ГОСПОД изабрати. Помно учини све онако како те они упуте – ¹¹поступи по закону у који ће те упутити и по пресуди коју ће ти дати. Не скрећи ни десно ни лево од онога што ти они кажу. ¹²Ко се дрзне да не послуша свештеника који тамо обавља службу пред ГОСПОДОМ, твојим Богом, или судију, нека се погуби. Искорени зло из Израела. ¹³Када сав народ чује за то, уплашиће се, па се више неће дрзнути да не послуша.

Прописи о цару

¹⁴Када уђеш у земљу коју ти даје ГОСПОД, твој Бог, и када је запоседнеш и настаниш се у њој, па

*16:19 *изврће речи праведнима* Овај израз на хебрејском може да значи и »угрожава случај недужних«.

кажеш: »Хајде да над собом поставим цара као што су учинили сви народи око мене«, ¹⁵пази да за цара над собом поставиш онога кога изабере ГОСПОД, твој Бог. Нека то буде један од твојих сународника. Не постављај над себе странца, некога ко није твој сународник.

¹⁶Нека цар не узима за себе много коња и нека не тера народ назад у Египат да би себи нагомилао још коња. Јер, ГОСПОД вам је рекао: »Овим путем се више не враћајте!« ¹⁷Нека себи не узима много жена, да се не окрене од ГОСПОДА, и нека за себе не нагомилава сребра и злата.

¹⁸Када дође на царски престо, нека од свештеника, који су Левити, себи на свитак препише овај закон. ¹⁹Нека га држи код себе и нека га чита целог свог живота, да би научио да се боји ГОСПОДА, свога Бога, и држао се свих речи овог закона и ових уредби и извршавао их, ²⁰а не да себе сматра бољим од својих сународника, па скрене од ове заповести десно или лево. Тако ће он и његови потомци дуго владати над својим царством у Израелу.

Прописи о Левитима

18 Нека свештеници, који су Левити – у ствари, цело Левијево племе – немају наследног дела земље као остали Израелци. Нека живе од жртава ГОСПОДУ спаљених ватром, јер то је њихово наследство. ²Нека немају никаквог наследног дела земље међу својим сународницима. ГОСПОД је њихово наследство, као што им је обећао.

³Ово је свештенички део од народа, од оних који жртвују вола или овцу: плећка, чељуст и изнутрице. ⁴Дај

им и првине свога жита, младог вина и уља и прву вуну својих оваца. ⁵Јер, ГОСПОД, твој Бог, изабрао је њих и њихове потомке између свих племена да довека обављају службу у ГОСПОДЊЕ име.

⁶Кад год пожели, Левит може да дође из било ког града у целом Израелу у ком живи на место које ће ГОСПОД изабрати ⁷да обавља службу у име ГОСПОДА, свога Бога, као и сва његова сабраћа Левити који тамо служе пред ГОСПОДОМ. ⁸Нека добија исту количину хране као и они, иако је добио новац од продаје своје очевине.

Прописи о гатању и пророцима

⁹Када уђеш у земљу коју ти даје ГОСПОД, твој Бог, немој да се учиш да чиниш гнусна дела тамошњих народа. ¹⁰Нека се међу вама не нађе нико ко би жртвовао свога сина или кћер у огњу, бавио се погађањем будућности, враџбинама, гатањем и врачањем, ¹¹или бацао чини, или био медијум, или призивао духове, или тражио савет од мртвих. ¹²Ко год чини тако нешто, одвратан је ГОСПОДУ. Због таквих гадости ГОСПОД, ваш Бог, истераће те народе пред тобом. ¹³Буди беспрекоран пред ГОСПОДОМ, својим Богом.

¹⁴Народи којима ћеш одузети посед слушају оне који се баве враџбинама и гатањем, али теби ГОСПОД, твој Бог, не допушта да то чиниш. ¹⁵ГОСПОД, твој Бог, подићи ће ти између твојих сународника пророка као што сам ја. Њега слушајте. ¹⁶Јер, ево шта си тражио од ГОСПОДА, свога Бога, на гори Хорев онога дана када си се тамо окупио*, када си рекао: »Немој више да слушам глас ГОСПОДА, свога Бога,

* 18:16 онога ... окупио Дословно: на дан скупа.

ни да гледам овај силни огањ, да не погинем.«

¹⁷ГОСПОД ми је рекао: »Добро кажу. ¹⁸Подићи ћу им између њихових сународника пророка као што си ти. Рећи ћу му шта да говори, и он ће им говорити све што му заповедим. ¹⁹Ако неко не послуша моје речи које ће пророк говорити у моје име, сам ја ћу га позвати на одговорност. ²⁰Али пророк који се дрзне да у моје име говори оно што му ја нисам заповедио да говори или пророк који буде говорио у име других богова, нека се погуби.«

²¹Можда ћеш помислити: »Како ћемо знати коју поруку није изговорио ГОСПОД?« ²²Ако се оно што пророк објави у ГОСПОДЊЕ име не догоди или не обистини, ту поруку није изговорио ГОСПОД. Тај пророк се дрзнуо да говори сам од себе. Не плаши га се.

Градови уточишта

(4. Мојс 35,9-34; ИсНав 20,1-9)

19 Када ГОСПОД, твој Бог, порази народе чију земљу ти даје и ти их истераш и настаниш се у њиховим градовима и кућама, ²тада за себе одвој три града која леже усред земље коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје да је запоседнеш. ³До њих изгради путеве и на три дела подели подручје које ти ГОСПОД, твој Бог, даје у наследство, да ко год неког убије, може да побегне у један од тих градова.

⁴Ово је пропис за онога ко убије другога и побегне у један од ових градова да спасе свој живот, то јест за онога ко ненамерно убије свога ближњег, кога није раније мрзео. ⁵На пример, човек може са својим ближњим да оде у шуму да сече дрва.

Када замахне секиром да обори дрво, сечиво може да излети са дршке и да погоди и убије оног другог. Убица може да побегне у један од ових градова и спасе свој живот. ⁶Када би пут до града био сувише дуг, крвни осветник би, гонећи га у свом бесу, могао да га стигне и да га убије, иако овај није заслужио смрт, јер убијенога није раније мрзео. ⁷Зато ти заповедам да за себе одвојиш три града.

⁸Ако ГОСПОД, твој Бог, прошири твоје подручје, као што се закleo твојим праоцима, па ти дâ сву ону земљу коју им је обећао, ⁹зато што помно извршаваш све ове законе које ти данас дајем – да волиш ГОСПОДА, свога Бога, и увек чиниш оно што он тражи† – онда одвој још три града. ¹⁰Учини то да се недужна крв не би проливала у твојој земљи, коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје у наследство, и да не будеш крив за проливање крви.

¹¹Али, ако неко мрзи свога ближњег, па вреба на њега, нападне га и убије, а онда побегне у један од ова три града, ¹²старешине његовог града треба да пошаљу по њега, врате га из оног града и предају крвном осветнику да га погуби. ¹³Не сажалевај га. Искорени кривицу због проливања недужне крви из Израела, да би ти било добро.

Међе

¹⁴Не померај суседов камен-међаш. Њега су поставили твоји претходници да означе твоје наследство у земљи коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје у посед.

Сведоци

¹⁵Један сведок није довољан да се осуди човек који је оптужен за злодело или прекршај. Нека се свака

†19:9 чиниш оно што он тражи Дословно: ходаш његовим путевима.

ствар утврди на основу сведочења два или три сведока.

¹⁶Ако злонамеран сведок покуша да науди некоме оптуживши га за злочин, ¹⁷онда нека оба учесника у спору стану пред ГОСПОДОМ пред свештенике и судије који буду у то време. ¹⁸Нека судије изврше темељну истрагу, па ако се покаже да је сведок лажов, да је лажно сведочио против другога, ¹⁹онда њему учините оно што је он хтео да учини другоме. Искорени зло из своје средине. ²⁰Када остали чују за то, уплашиће се и такво зло се више неће чинити међу вама. ²¹Немај сажалења: живот за живот, око за око, зуб за зуб, рука за руку, нога за ногу.

Прописи о ратовању

20 Када поћеш у рат против својих непријатеља, па видиш коње и борна кола и војску већу од своје, не плаши их се, јер ГОСПОД, твој Бог, који те је извео из Египта, биће с тобом. ²Пре боја, нека дође свештеник и обрати се војсци. ³Нека каже: »Чуј, Израеле! Данас идете у бој против својих непријатеља. Не будите малодушни и не плашите се. Не страхујте и не дрхтите пред њима. ⁴Јер, ГОСПОД, ваш Бог, иде с вама да се за вас бори против ваших непријатеља и донесе вам победу.«

⁵А надгледници нека кажу војсци: »Да ли је неко сазидао нову кућу, а још је није посветио? Нека иде кући, да не погине у боју, па му кућу посвети други. ⁶Да ли је неко засадио виноград, а још га није брао? Нека иде кући, да не погине у боју, па му га други бере. ⁷Да ли се неко верио, а још се није оженио? Нека иде кући, да не погине у боју, па се други ожени његовом вереницом.« ⁸Онда нека надгледници још кажу

војсци: »Да ли се неко плаши или је малодушан? Нека иде кући, да се и други не обесхрабре.« ⁹Када надгледници заврше свој говор војсци, нека над њом поставе заповеднике да је предводе.

¹⁰Када се примакнеш неком граду да га нападнеш, најпре његовим житељима понуди да се мирно предају. ¹¹Ако прихвате и отворе ти капије, сав народ у њему нека буде подвргнут кулуку – нека раде за тебе. ¹²Али, ако одбију да се мирно предају, па се упусте у борбу с тобом, опседни тај град. ¹³Када ти га ГОСПОД, твој Бог, преда у руке, све мушкарце у њему побиј мачем, ¹⁴а жене, нејач, стоку и све друго у граду узми као плен за себе. Искористи плен који ти ГОСПОД, твој Бог, даје од твојих непријатеља. ¹⁵Тако поступи са свим градовима који су далеко од тебе, који не припадају оближњим народима.

¹⁶Али у градовима оних народа које ти ГОСПОД, твој Бог, даје у наследство, не остављај у животу ништа што дише. ¹⁷Потпуно уништи Хетите, Аморејце, Ханаанце, Перижане, Хивијце и Јевусејце, као што ти је ГОСПОД, твој Бог, заповедио, ¹⁸да вас не науче да чините све оне гадости које они чине за своје богове, па згрешите против ГОСПОДА, свога Бога.

¹⁹Када нападнеш неки град и дуго га опседаш да би га освојио, не уништавај његова стабла секући их секиром, јер можеш да једеш њихове плодове. Не сеци их, јер стабла у пољу нису људи које си дошао да опседнеш. ²⁰Али можеш да уништиш и посечеш она стабла за која знаш да нису воћке и да од њих градиш опсадне справе док не падне град који је с тобом у рату.

Неразјашњено убиство

21 Ако се у земљи коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје у посед, нађе убијен човек где лежи у пољу, а не зна се ко га је убио, ²нека твоје старешине и судије оду и измере удаљеност од леша убијенога до околних градова. ³Нека тада старешине града који је најближи лешу убијенога узму јуницу која још није радила и још није носила јарам, ⁴одведу је у долину која није узорана и засејана и којом тече поток, и нека јој тамо, у долини, сломе шију. ⁵Тада нека дођу свештеници, Левијеви потомци, јер је њих ГОСПОД, твој Бог, изабрао да му служе и да у ГОСПОДЊЕ име благосиљају и да пресуђују у свим споровима и у сваком случају насиља. ⁶Нека старешине града који је најближи лешу убијенога оперу руке над јуницом којој је сломљена шија у долини ⁷и нека изјаве: »Ми нисмо пролили ову крв, нити смо видели како се то десило. ⁸ГОСПОДЕ, опрости свом народу Израелу, који си ослободио, и не сматрај свој народ кривим за проливање недужне крви.« Тако ћете добити опроштење за проливену крв ⁹и од себе отклонити кривицу за проливање недужне крви, пошто сте учинили оно што је исправно у ГОСПОДЊИМ очима.

Жене заробљене у рату

¹⁰Када поћеш у рат против својих непријатеља и ГОСПОД, твој Бог, преда их у твоје руке, па их заробиш, ¹¹ако међу заробљенима опазиш лепу жену и она ти се допадне, можеш да се ожениш њоме. ¹²Одведи је

својој кући, па нека обрије главу, одсече нокте ¹³и одбаци одећу коју је имала на себи када је заробљена. Тек пошто у твојој кући проведе месец дана оплакујући свога оца и мајку, можеш да спаваш с њом. Тада ћете постати муж и жена. ¹⁴Ако не будеш задовољан њоме, пусти је нека иде куд год јој драго. Немој да је продаш ни да с њом поступаш као са робињом, јер с њом си имао полне односе.

Право првородства

¹⁵Ако човек има две жене, па једну воли, а другу не, и обе му роде синове, али прворођени син буде од оне жене коју не воли, ¹⁶када буде остављао своју имовину синовима, нека право првородства не даје сину жене коју воли место свом правом првенцу, сину жене коју не воли. ¹⁷Него, нека за првенца призна сина жене коју не воли тако што ће му дати двоструки део од свега што има. Тај син је његов први син* и њему припада право првородства.

Непослушни син

¹⁸Ако човек има тврдоглавог и бунтовног сина, који не слуша свога оца и мајку и не покорав им се иако га одгајају стегом, ¹⁹нека га његов отац и мајка одведу старешинама на капији свога града. ²⁰Нека кажу старешинама града: »Овај наш син је тврдоглав и бунтован. Не слуша нас, распикућа је и пијаница.« ²¹Нека га онда сви људи из његовог града каменују до смрти. Искорени зло из своје средине. Када сав Израел чује за то, уплашиће се.

*21:17 његов први син Дословно: почетак очеве снаге.

Разни прописи

²² Ако се погуби неко чији прекршај заслужује смрт и буде обешен о дрво, ²³ нека његов леш не остане на дрвету преко ноћи. Сахрани га истог дана, јер је онај ко је обешен под Божијим проклетством. Не чини нечистом земљу коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје у наследство.

22 Ако видиш вола или овцу свога сународника како лутају, не претварај се да их не видиш, него му их врати. ² Ако он не живи близу тебе, или ако га не познајеш, поведи их својој кући, па их задржи код себе док он не дође да их потражи. Тада му их врати. ³ Исто учини ако нађеш магарца свога сународника, или његов огртач, или било шта што је изгубио. Не претварај се да их не видиш.

⁴ Ако видиш да је магарац или во твога сународника пао на путу, не претварај се да то не видиш, него му помози да их подигне.

⁵ Нека жена не облачи мушку одећу, а мушкарац нека не облачи женску, јер је ГОСПОДУ, твоме Богу, одвратан свако ко то чини.

⁶ Ако наиђеш на птичје гнездо поред пута, било на дрвету или на земљи, а мајка лежи на птићима или на јајима, не узимај мајку с птићима. ⁷ Птиће узми, али мајку пусти, да ти буде добро и да дуго поживиш.

⁸ Када зидаш нову кућу, подигни ограду дуж ивица крова, да не будеш крив за проливену крв ако неко падне с крова твоје куће.

⁹ Немој у свом винограду да сејеш друге усеве осим лозе. Ако то учиниш, неће само усеви које сејеш бити укаљани, него и род винограда.

¹⁰ Немој да ореш са волом и магарцем упрегнутима заједно.

¹¹ Немој да носиш одећу исткану и од вуне и од лана.

¹² На четири угла огртача који носиш направи ресе.

Прописи о браку, прељуби и блуду

¹³ Ако се човек ожени, па спава са женом, а она му се после не допадне ¹⁴ и он је оклевета и изнесе на рђав глас говорећи: »Оженио сам се овом женом, али кад сам спавао с њом, нисам нашао доказ њеног девичанства«, ¹⁵ нека тада девојчин отац и мајка градским старешинама на капији однесу доказ да је била девица. ¹⁶ Нека девојчин отац каже: »Удао сам своју кћер за овог човека, али она му се не допада, ¹⁷ па је клевеће говорећи: „Нисам нашао доказ девичанства твоје кћери.“ Али ево доказа девичанства моје кћери.« Нека тада родитељи рашире чаршав пред градским старешинама. ¹⁸ Старешине нека узму оног човека и нека га казне. ¹⁹ Нека му наплате казну од сто шекела* сребра зато што је на рђав глас изнео једну израелску девицу и нека их дају девојчином оцу. Она нека и даље буде његова жена, а он нека се од ње не разводи док је жив.

²⁰ Али, ако је оптужба истинита и доказ њеног девичанства не може да се нађе, ²¹ нека је доведу на врата куће њеног оца и нека је људи из њеног града каменују до смрти. Починила је дело бестидности у Израелу јер се одавала блуду док је била у очевом дому. Искорени зло из своје средине.

²² Ако се човек затекне у полном односу са туђом женом, нека се погубе и човек и жена с којом је

*22:19 сто шекела 1.140 грама.

имао полни однос. Искорени зло из Израела.

²³ Ако човек у неком граду сретне девицу која је верена за другога и спава с њом, ²⁴ доведите обоје на градску капију и каменујте их до смрти – девојку зато што је била у граду, а није звала у помоћ, а мушкарца зато што је имао полне односе с туђом женом. Искорени зло из своје средине.

²⁵ Али, ако човек у пољу сретне девојку која је верена за другога и силује је, нека се погуби само он. ²⁶ Девојци немојте да учините ништа. Она није починила грех који заслужује смрт. Ово је као када неко нападне и убије свога ближњега: ²⁷ човек је девојку затекао у пољу и, иако је верена девојка викала, није било никога да јој прискочи у помоћ.

²⁸ Ако човек сретне девицу која није верена за другога и силује је, па буду откривени, ²⁹ нека девојчином оцу плати педесет шекела* сребра и нека се девојком ожени. Зато што је с њом имао полне односе не може од ње да се разведе док је жив.

³⁰ Нека човек не наноси срамоту своје оцу тако што ће се оженити његовом женом.

Забрана уласка у Божију заједницу

23 Нека у ГОСПОДЊУ заједницу не улази нико коме су мошнице згњечене или му је полни уд одсечен.

² Нека у ГОСПОДЊУ заједницу не улази нико ко је рођен у незаконитом браку, а ни његови потомци све до десетог колена.

³ Нека у ГОСПОДЊУ заједницу не улази ниједан Амонац ни Моавац, ни било који њихов потомак све

до десетог колена ⁴ зато што нису изашли пред вас са хлебом и водом на вашем путу када сте изашли из Египта и зато што су унајмили Валаама сина Веоровог из Петора у Арам-Нахарајиму да вас прокуне. ⁵ Али ГОСПОД, ваш Бог, није хтео да услиши Валаама, него је проклетство претворио у благослов за вас, јер вас ГОСПОД, ваш Бог, воли. ⁶ Не залажи се за њихово благостање или добробит док си жив.

⁷ Не презири Едомца, јер он ти је сродник. Не презири Егићанина, јер си као дошљак живео у његовој земљи. ⁸ Почев од трећег колена, њихови потомци могу да уђу у ГОСПОДЊУ заједницу.

Чистоћа војничког табора

⁹ Када се утабориш након што си кренуо на своје непријатеље, чувај се свега што је нечисто. ¹⁰ Ако је неки од ваших мушкараца нечист због ноћног излива, нека изађе ван табора и нека тамо остане. ¹¹ Предвече нека се опере, па по заласку сунца може да се врати у табор.

¹² Одреди место ван табора где ћете вршити нужду. ¹³ Са својом опремом носи и нешто за копање, па када обавиш нужду, ископај рупу и затрпај свој измет. ¹⁴ Јер, ГОСПОД, твој Бог, иде по твом табору да би те заштитио и да би ти изручио твоје непријатеље. Зато нека твој табор буде свет, да он код тебе не примети ништа недолично, па се окрене од тебе.

Разни прописи

¹⁵ Ако је роб побегао и потражио уточиште код тебе, немој да га изручиш његовом господару. ¹⁶ Нека

*22:29 педесет шекела 570 грама.

живи код тебе, међу твојим народом, где год му драго и у било ком твом граду који изабере. Не тлачи га.

¹⁷ Нека ниједна Израелка ни Израелац не буду храмски блудници.

¹⁸ Не уноси у Дом ГОСПОДА, свога Бога, зараду блуднице или плату блудника* да би испунио завет, јер је и једно и друго одвратно ГОСПОДУ, твојме Богу.

¹⁹ Не наплаћуј камату свом сународнику, ни на новац, ни на храну, ни на било шта друго што доноси камату. ²⁰ Странцу можеш да наплатиш камату, али не и свом сународнику, да би те ГОСПОД, твој Бог, благословио у свему што будеш чинио у земљи у коју улазиш да је запоседнеш.

²¹ Ако се заветујеш ГОСПОДУ, својме Богу, не оклевај да испуниш завет, јер ће га ГОСПОД, твој Бог, сигурно тражити од тебе и бићеш крив за грех. ²² Али, ако се не заветујеш, нећеш бити крив. ²³ Држи се свега што обећаш и то изврши, јер си се својим устима драговољно заветовао ГОСПОДУ, својме Богу.

²⁴ Ако ућеш у туђи виноград, можеш да једеш гроздја колико ти драго док се не наситиш, али немој да га стављаш у своју корпу. ²⁵ Ако ућеш у жито свога ближњегга, можеш да кидаш класове руком, али немој српом да сечеш његово жито.

Развод и преудаја

24 Ако се човек ожени женом која му после не буде по вољи зато што код ње открије нешто недолично, па јој напише потврду о разводу, да јој је и отера је из своје куће, ² и ако се она, када оде из његове куће, уда за другог човека, ³ па ни свом другом

мужу не буде по вољи и он јој напише потврду о разводу, да јој је и отера је из своје куће, или ако он умре, ⁴ њен први муж, који се од ње развео, не може опет да је узме за жену након што је постала нечиста, јер то би било гнусно пред ГОСПОДОМ. Не навлачи грех на земљу коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје у наследство.

Разни прописи

⁵ Ако се човек тек оженио, нека се не шаље у рат и нека му се не намеће било која друга обавеза. Нека буде слободан да код куће проведе годину дана и чини срећном жену којом се оженио.

⁶ Не узимај млински камен – ни горњи ни доњи – као залог за дуг, јер би тиме као залог узео оно од чега човек живи.

⁷ Ако неко отме свог сународника Израелца, па с њим поступи као да је овај роб или га прода, нека се отмичар погуби. Искорени зло из своје средине.

⁸ Ако се појави нека заразна кожна болест, добро пази да урадиш све онако како вас упуте свештеници, који су Левити. Помно извршите све што сам им заповедио. ⁹ Сети се шта је ГОСПОД, твој Бог, учинио Мирјам на путу када сте изашли из Египта.

¹⁰ Када својме ближњему даш нешто на зајам, немој да улазиш у његову кућу да узмеш оно што ти нуди као залог. ¹¹ Остани напољу, а човек коме позајмљујеш нека ти изнесе залог. ¹² Ако је сиромашан, немој да задржиш његов залог преко ноћи. ¹³ Врати му огртач до заласка сунца, да би могао у њему да спава, па ће те он благосиљати. Тако ћеш учинити

*23:18 блудника Дословно: пса.

праведно дело пред ГОСПОДОМ, својим Богом.

¹⁴ Не искоришћавај сиромашног и убогог најамника био он Израелац или дошљак у једном од твојих градова. ¹⁵ Исплати му надницу сваког дана пре заласка сунца, јер је сиромашан и рачуна на њу. Иначе ће завапити ГОСПОДУ против тебе, па ћеш бити крив за грех.

¹⁶ Нека се родитељи не погубљују због своје деце, ни деца због родитеља – нека се свако погуби за свој грех.

¹⁷ Не ускраћуј правду дошљаку или сирочету. Од удовице не узимај одећу као залог. ¹⁸ Сети се да си био роб у Египту и да те је ГОСПОД, твој Бог, оданде ослободио. Зато ти заповедам да тако чиниш.

¹⁹ Када пожањеш жито на својој њиви, па заборавиш неки сноп на њој, не враћај се да га узмеш. Остави га дошљаку, сирочету и удовици, да би те ГОСПОД, твој Бог, благословио у свему што чиниш.

²⁰ Када омлатиш своју маслину, не треси гране по други пут. Оно што остане остави дошљаку, сирочету и удовици.

²¹ Када обереш грозђе у свом винограду, не пабирчи за собом. Оно што остане остави дошљаку, сирочету и удовици. ²² Сети се да си био роб у Египту – зато ти заповедам да тако чиниш.

25 Када међу двојицом настане спор, нека га изнесу пред суд, а судије ће донети пресуду: недужнога ће ослободити, а кривца осудити. ² Ако кривац заслужује да буде ишибан, нека му судија нареди да легне. Нека му тамо, пред судијом, одброје онолико удараца колико његов прекршај заслужује, ³ али не више од четрдесет. Јер, ако би добио

више удараца, твој сународник би био понижен пред тобом.

⁴ Не завезуј уста волу који врше.

Деверска дужност

⁵ Ако браћа живе заједно, па један од њих умре а да није имао сина, нека се његова удовица не преудаје ван породице. Нека се њен девер ожене њоме и с њом спава, и тако изврши деверску дужност према њој. ⁶ Први син кога роди нека се води на име покојног брата, да се овоме име не избрише из Израела.

⁷ Али, ако човек не жели да се ожени женом свога брата, нека она оде старешинама на градској капији и каже: »Мој девер одбија да сачува име свога брата у Израелу. Неће да изврши деверску дужност према мени.« ⁸ Нека га тада старешине његовог града позову и поразговарају с њим. Ако он буде упорно говорио: »Не желим да се оженим њоме«, ⁹ нека му удовица његовог брата приђе у присуству старешина, изује му сандалу с једне ноге, плуне му у лице и каже: »Овако се ради човеку који неће да подигне потомство своје брату.« ¹⁰ А породица тога човека нека буде позната у Израелу као »Породица онога коме су изули сандалу«.

Разни прописи

¹¹ Ако се двојица потуку, па жена једнога од њих крене да избави свога мужа и ухвати његовог нападача за полни уд, ¹² одсеци јој руку. Немој да имаш сажаљења према њој.

¹³ Немој у својој торби да носиш два тега – тежи и лакши. ¹⁴ Немој у својој кући да имаш две различите мере – већу и мању. ¹⁵ Нека твоји тегови и мере буду тачни и поштени, да би дуго живео у земљи коју ти ГОСПОД,

твој Бог, даје.¹⁶ Јер, ГОСПОДУ, твојме Богу, одвратан је свако ко поступа непоштено.

Налог за истребљење Амалечана

¹⁷ Сети се шта су ти Амалечани учинили на путу када сте изашли из Египта.¹⁸ Нису се бојали Бога, па када си био уморан и изнурен, пресрели су те на путу и побили све који су били заостали.¹⁹ Када ти ГОСПОД, твој Бог, да̑ починак од свих твојих непријатеља око тебе у земљи коју ти даје у наследство, не заборави да избришеш спомен на Амалечане под небом.

Приношење првина

26 Када уђеш у земљу коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје у наследство, када је запоседнеш и настаниш се у њој,² узми нешто првина од свега што будеш узгајио у земљи коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје и стави их у корпу. Онда отиди на место које ће ГОСПОД, твој Бог, изабрати да буде боравиште за његово Име,³ па кажи свештенику који буде у то време: »Данас изјављујем ГОСПОДУ, твојме Богу, да сам дошао у земљу за коју се ГОСПОД заклео нашим праоцима да ће нам је дати.«⁴ Свештеник ће узети корпу од тебе и ставити је испред жртвеника ГОСПОДА, твога Бога.⁵ Ти тада изјави пред ГОСПОДОМ, својим Богом: »Праотац ми је био луталица Арамејац и отишао је у Египат са свега неколико људи. Боравио је тамо и постао народ велик, моћан и бројан.⁶ Али Египћани су рђаво поступали с нама, тлачили нас и терали да обављамо тешке послове.⁷ Зато смо завапили ГОСПОДУ, Богу наших праотаца, и ГОСПОД је чуо наш глас и видео наш јад,

муку и потлаченост.⁸ ГОСПОД нас је извео из Египта моћном руком и испруженом десницом, великим застрашујућим делима, знамењима и чудима.⁹ Довео нас је на ово место и дао нам ову земљу, земљу којом тече мед и млеко.¹⁰ Зато сам сада донео првине плодова тла које си ми ти дао, ГОСПОДЕ.« Стави корпу пред ГОСПОДА, твога Бога, и поклони му се.¹¹ Потом ти, Левит и дошљак међу вама уживајте у свему добром што је ГОСПОД, твој Бог, дао теби и твојим укућанима.

Година десетка

¹² Када треће године, године десетка, завршиш одвајање десетка свих својих усева, дај га Левиту, дошљаку, сирочету и удовици у твој граду, да једу и да се насите.¹³ Онда кажи пред ГОСПОДОМ, својим Богом: »Изнео сам из куће свети прилог и дао га Левиту, дошљаку, сирочету и удовици, као што си заповедио. Нисам занемарио ни заборавио ниједну од твојих заповести.¹⁴ Нисам јео од светог прилога док сам био у жалости, нити сам било шта од њега износио док сам био нечист, нити сам било шта од њега приносио мртвацу. Покоравао сам се ГОСПОДУ, своме Богу. Учинио сам све што си ми заповедио.¹⁵ Погледај са неба, из свога светог пребивалишта, и благослови свој народ Израел и земљу коју си нам дао као што си се заклео нашим праоцима, земљу којом тече мед и млеко.«

Израел – Божији драгоцени посед

¹⁶ ГОСПОД, твој Бог, заповеда ти данас да извршаваш ове уредбе и законе. Држи их се и извршавај их свим својим срцем и свом својом душом.¹⁷ Данас си изјавио да је

ГОСПОД твој Бог и да ћеш чинити оно што он тражи*, држати се његових уредби, заповести и законâ и покоравати му се.¹⁸ А ГОСПОД је данас изјавио да си ти његов народ, његов драгоцени посед, као што ти је и обећао, и да треба да се држиш свих његових заповести.¹⁹ Тада ће те хвалом, славом и чашћу издићи изнад свих народа које је створио и бићеш народ свет ГОСПОДУ, твојме Богу, као што је обећао.

Божији закони написани на камењу

27 Мојсије и израелске старешине заповедише народу: »Држите се свих ових заповести које вам данас дајем.² Када пређете преко реке Јордан у земљу коју ти даје ГОСПОД, твој Бог, усправи велико камење и облепи га малтером.³ Напиши на њему све речи овог Закона када пређеш преко и ућеш у земљу коју ти даје ГОСПОД, твој Бог, земљу којом тече мед и млеко, као што ти је ГОСПОД, Бог твојих праотаца, обећао.⁴ Када пређете преко реке Јордан, поставите то камење на гори Евал, као што вам данас заповедам, и облепите га малтером.⁵ Тамо подигни жртвеник ГОСПОДУ, својме Богу, жртвеник од камења које нећеш обрадити гвозденом алатком.⁶ Подигни жртвеник ГОСПОДУ, својме Богу, од неклесаног камења и на њему принеси жртве паљенице ГОСПОДУ, својме Богу.⁷ Принеси тамо и жртве за заједништво и једи их и радуј се пред ГОСПОДОМ, својим Богом.⁸ А на оном камењу читко напиши све речи овог Закона.«

⁹Тада Мојсије и свештеници, који су Левити, рекоше целом Израелу:

»Стишај се и слушај, Израеле! Данас си постао народ ГОСПОДА, свога Бога.¹⁰ Покоравај се ГОСПОДУ, својме Богу, и извршавај његове заповести и уредбе које ти данас дајем.«

Проклетства

¹¹Тог истог дана, Мојсије заповеди народу:

¹²Када пређете преко реке Јордан, ова племена нека стану на гору Геризим и нека благослове народ: Симеон, Левије, Јуда, Исахар, Јосиф и Венијамин.¹³ А ова племена нека стану на гору Евал и изрекну проклетства: Рувим, Гад, Асир, Завулон, Дан и Нефталим.

¹⁴Нека Левити јаким гласом кажу целом израелском народу:

¹⁵»Проклет био ко изрезбари лик или излије идола – нешто одвратно ГОСПОДУ, дело занатлије – и тајно га постави.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

¹⁶»Проклет био ко нанесе срамоту својме оцу или мајци.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

¹⁷»Проклет био ко помери туђи камен-међаш.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

¹⁸»Проклет био ко слепога заведе на странпутицу.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

¹⁹»Проклет био ко ускрати правду дошљаку, сирочету или удовици.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

²⁰»Проклет био ко има полне односе са женом свога оца, јер наноси срамоту својме оцу.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

²¹»Проклет био ко има полне односе са било којом животињом.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

*26:17 чинити оно што он тражи Дословно: ходати његовим путевима.

²²»Проклет био ко има полне односе са својом сестром, кћери свога оца или кћери своје мајке.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

²³»Проклет био ко има полне односе са својом таштом.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

²⁴»Проклет био ко из потаје убије свога ближњег.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

²⁵»Проклет био ко прими мито да убије недужнога.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

²⁶»Проклет био ко не подржава речи овог Закона извршавајући их.«

Нека тада сав народ каже: »Амин!«

Награда за покорност

(3. Мојс 26,1-13; 5. Мојс 7,12-24)

28 Ако се будеш потпуно покоравао ГОСПОДУ, своме Богу, држећи се свих његових заповести које ти данас дајем и извршавајући их, ГОСПОД, твој Бог, узвисиће те изнад свих народа на земљи. ²Ако се будеш покоравао ГОСПОДУ, своме Богу, на тебе ће сићи и пратити те сви ови благослови:

³Бићеш благословен у граду и благословен на пољу.

⁴Биће благословен твој пород, и твоји усеви, и младунчад твоје стоке – и телад и јагњад.

⁵Биће благословена твоја корпа и твоје наћве.

⁶Бићеш благословен у свему што предузмеш*.

⁷ГОСПОД ће дати да пред тобом буду поражени непријатељи који устану против тебе. Напашће те с

једне стране, а разбежати се пред тобом на седам.

⁸ГОСПОД ће послати благослов на твоје амбаре и на све што будеш чинио. ГОСПОД, твој Бог, благословиће те у земљи коју ти даје.

⁹Ако се будеш држао заповести ГОСПОДА, свога Бога, и чинио оно што он тражи†, ГОСПОД ће те учврстити као свој свети народ, као што ти се заклео. ¹⁰Тада ће сви народи на земљи‡ видети да се зовеш ГОСПОДЊИМ именом и бојати те се. ¹¹ГОСПОД ће те обасути обилним добрима – породом, младунчади стоке и усевима – у земљи за коју се твојим праоцима заклео да ће ти је дати.

¹²ГОСПОД ће ти отворити небо, своје богато спремиште, да дâ кишу твојој земљи у право време и да благослови све што чиниш. Многим народима ћеш давати у зајам, али ни од једнога нећеш узajмљивати. ¹³ГОСПОД ће те учинити главом, а не репом. Ако будеш слушао заповести ГОСПОДА, свога Бога, које ти данас дајем, држао их се и извршавао их, увек ћеш бити на врху, никад на дну.

¹⁴Не одступај ни од једне заповести коју ти данас дајем, идући за другим боговима и служећи им.

Казна за непокорност

(3. Мојс 26,14-46)

¹⁵Али, ако се не будеш покоравао ГОСПОДУ, своме Богу, и не будеш помно извршавао све његове заповести и уредбе које ти данас дајем, снаћи ће те и стићи сва ова проклетства:

***28:6 благословен ... предузмеш** Дословно: благословен када улазиш и благословен када излазиш; исто и у 19. стиху.

†**28:9 чинио оно што он тражи** Дословно: ходао његовим путевима.

‡**28:10 народи на земљи** Овај израз на хебрејском може да значи и »народи земље«.

¹⁶ Бићеш проклет у граду
и проклет на пољу.

¹⁷ Биће проклета твоја корпа
и твоје наћве.

¹⁸ Биће проклет твој пород,
и твоји усеви, и твоја телад, и твоја
јагњад.

¹⁹ Бићеш проклет
у свему што предузмеш.

²⁰ ГОСПОД ће на тебе слати
проклетства, пометњу и невољу у
свему што будеш чинио све док не
будеш затрт и брзо не пропаднеш
због зла које си учинио оставивши га.

²¹ ГОСПОД ће на тебе слати помор за
помором док те не нестане из земље
у коју улазиш да је запоседнеш.

²² ГОСПОД ће те ударати сушицом,
грозницом и упалом, жегом и
сушом, медљиком и бући, које ће
те прогонити све док те не нестане.

²³ Небо ће ти над главом бити
бронза, а земља испод тебе гвожђе.

²⁴ ГОСПОД ће кишу твоје земље
претварати у прах и прашину –
падаће с неба све док не будеш затрт.

²⁵ ГОСПОД ће учинити да те твоји
непријатељи поразе. Напашћеш их с
једне стране, а побећи пред њима
на седам. Сва царства на земљи
згражаваће се над тобом. ²⁶ Твоја
лешина биће храна свим птицама и
зверима, а никога неће бити да их
поплаши. ²⁷ ГОСПОД ће те ударати
чиревима какве су имали Египћани,
туморима, гнојним ранама и сврабом,
од којих нећеш моћи да се излечиш.

²⁸ ГОСПОД ће те ударати лудилом,
слепилом и сметеношћу ума. ²⁹ У по
бела дана ћеш пипати као што слепац
пипа у мраку. Нећеш имати успеха ни
у чему што будеш чинио. Из дана у
дан бићеш тлачен и пљачкан, а никога
неће бити да те избави.

³⁰ Верићеш се са женом, али
други ће с њом спавати. Сазидаћеш

кућу, али нећеш у њој становати.
Посадићеш виноград, али нећеш
јести од његовог рода. ³¹ Твога вола
ће теби наочиглед заклати, али ти
нећеш јести меса од њега. Магарца
ће ти отети и неће ти га вратити.
Твоје овце ће предавати твојим
непријатељима, а никога неће бити
да их избави. ³² Твоје синове и кћери
предаваће другом народу, а теби ће
очи ишчилети повоздан их чекајући,
немоћан да ишта учиниш. ³³ Народ
који не познајеш појешће ти усеве и
све око чега си се мучио, а ти ћеш из
дана у дан бити тлачен и злостављан.

³⁴ Излудећеш од призора које будеш
гледао. ³⁵ ГОСПОД ће ти колена и
ноге ударати болним чиревима који
се не могу излечити, а шириће се по
теби од призора до темена.

³⁶ ГОСПОД ће тебе и цара кога
будеш поставио над собом отерати
међу народ који ни ти ни твоји праоци
нисте познавали. Тамо ћеш служити
другим боговима, боговима од дрвета
и камена. ³⁷ Згражаваће се над тобом,
презирати те и ругати ти се сви
народи међу које те ГОСПОД буде
отерао.

³⁸ Много ћеш семена сејати
на пољу, али ћеш мало жњети,
јер ће ти скакавци прождирати
усеве. ³⁹ Садићеш винограде и
обрађивати их, али нећеш пити вина
ни брати грожђа, јер ће га црви
изједати. ⁴⁰ Имаћеш стабла маслина
широм своје земље, али се уљем
нећеш мазати, јер ће ти маслине
поотпадати. ⁴¹ Рађаће ти се синови
и кћери, али их нећеш имати за
себе, јер ће одлазити у сужањство.
⁴² Ројеви скакаваца преплавиће сва
твоја стабла и усеве у твојој земљи.

⁴³ Дошљак у твојој средини све
више ће се уздизати изнад тебе, а ти
ћеш падати све ниже и ниже. ⁴⁴ Он ће

теби давати у зајам, а не ти њему. Он ће бити глава, а ти ћеш бити реп.

⁴⁵ Сналазиће те сва ова проклетства. Гониће те и стизати те док не будеш затрт, јер се ниси покоравао ГОСПОДУ, своме Богу, држећи се заповести и уредби које ти је дао. ⁴⁶ Ова проклетства биће знамење и чудо на теби и на твојим потомцима довека. ⁴⁷ Пошто ниси ГОСПОДУ, своме Богу, служио веселог и радосног срца због изобиља свега, ⁴⁸ служићеш својим непријатељима, које ће ГОСПОД послати на тебе, у глади и жеђи, у голотињи и у свему оскудевајући. Он ће ти на врат навалити гвоздени јарам док те не затре.

⁴⁹ ГОСПОД ће издалека, са крајева земље, на тебе довести народ који се обрушава као орао, народ чији језик нећеш разумети, ⁵⁰ народ свирепа изгледа, који не поштује старца и нема милости према младићу. ⁵¹ Прождираће младунчад твоје стокe и усеве твоје земље док не будеш затрт. Неће ти оставити ни жита, ни младог вина, ни уља, ни телaди, ни јагњади док те не уништи. ⁵² Опседаће те у свим градовима широм твоје земље док не нападају високи, утврђени бедеми у које се уздаш. Опседаће те у свим градовима широм земље коју ти ГОСПОД, твој Бог, даје.

⁵³ Због мука којима ће те твој непријатељ притиснути током опсаде, јешћеш свој пород – месо синова и кћери које ти ГОСПОД, твој Бог, буде дао. ⁵⁴ Ни најнежнији и најосетљивији човек у твојој средини неће имати самилости према рођеном брату, ни према жени коју воли, ни према деци која му преостану. ⁵⁵ Ниједном од њих неће дати меса своје деце које буде јео, јер ће му једино то преостати

због опсаде и мука којима ће те твој непријатељ притиснути у свим твојим градовима. ⁵⁶ Ни најнежнија и најосетљивија жена у твојој средини – толико осетљива и нежна да се не усуђује да табанима дотакне земљу – неће имати самилости према мужу кога воли ни према свом сину или кћери. ⁵⁷ Неће им дати постељицу која јој изађе по порођају ни меса деце коју роди, јер ће их, због оскудице свега, јести у потојаи за време опсаде и мука којима ће те твој непријатељ притиснути у твојим градовима.

⁵⁸ Ако не будеш помно извршавао све речи овог Закона, које су записане у овој књизи, и не будеш се бојао овог славног и страшног Имена – ГОСПОДА, свога Бога – ⁵⁹ ГОСПОД ће на тебе и твоје потомке слати страшне поморе, поморе велике и дуготрајне, и тешке и дуготрајне болести. ⁶⁰ Пуштаће на тебе све египатске болештине којих си се плашио, и оне ће се лепити за тебе. ⁶¹ ГОСПОД ће на тебе пуштати и све друге болести и поморе који нису записани у овој Књизи закона док не будеш затрт. ⁶² Вас, којих је било колико и звезда на небу, остаће свега неколико, јер се нисте покоравали ГОСПОДУ, своме Богу. ⁶³ Као што је ГОСПОДУ било мило да вам да благодатање и да вас умножи, тако ће му бити мило да вас уништи и затре. Бићете ишчупани из земље у коју улазите да је запоседнете.

⁶⁴ Тада ће те ГОСПОД распршити по свим народима, с краја на крај земље. Тамо ћеш служити другим боговима – боговима од дрвета и камена, које ни ти ни твоји праоци нисте познавали. ⁶⁵ Међу тим народима нећеш наћи мира ни одморишта за себе, него ће ти ГОСПОД тамо дати унезверено срце, ископнеле очи и тескобну душу.

⁶⁶ Живећеш у сталној неизвесности. Плашићеш се и дању и ноћу и никад нећеш бити сигуран за свој живот.

⁶⁷ Ујутро ћеш говорити: »О, да је бар већ вече!« а увече: »О, да је бар већ јутро!« због ужаса који ће те спопадати и због призора које ћеш гледати. ⁶⁸ ГОСПОД ће те у жалости* послати назад у Египат, на путовање за које сам ти рекао да га више никада не предузмеш. Тамо ћете се сами нудити на продају својим непријатељима за робове и робинје, али вас нико неће куповати.

Божији савез са Израелом у Моаву

29 Ово су речи Савеза који је ГОСПОД заповедио Мојсију да склопи с Израелцима у Моаву, поврх Савеза који је с њима склопио на Хореву.

² Мојсије сазва све Израелце, па им рече:

Својим очима сте видели све што је ГОСПОД у Египту учинио са фараоном, свим његовим службеницима и целом његовом земљом. ³ Својим очима сте видели она велика искушења, она знамења и велика чуда. ⁴ Али ГОСПОД вам ни до дана данашњег није дао памет да схватите, очи да видите ни уши да чујете. ⁵ У четрдесет година колико сам вас водио кроз пустињу, није се отрцала ни одећа на вама ни сандале на вашим ногама. ⁶ Нисте јели хлеб ни пили вино ни друга опојна пића, да бисте спознали да је ГОСПОД ваш Бог.

⁷ Када сте стигли на ово место, Сихон, цар Хешбона, и Ог, цар Башана, изашли су да с нама заподену бој, али ми смо их поразили. ⁸ Заузели смо њихову

земљу и дали је у наследство Рувимовцима, Гадовцима и половини Манасијиног племена.

⁹ Држите се речи овог Савеза и извршавајте их, да бисте имали успеха у свему што чините. ¹⁰ Сви ви данас стојите пред ГОСПОДОМ, својим Богом – ваши племенски поглавари, ваше старешине и ваши надгледници, и сви други мушкарци у Израелу, ¹¹ ваша нејач и ваше жене, и дошљаци у нашем табору, који вам секу дрва и доносе воду. ¹² Стојите овде да бисте ступили у савез са ГОСПОДОМ, својим Богом, савез потврђен заклетвом, савез који ГОСПОД, ваш Бог, склапа с вама данас, ¹³ да би данас потврдио да сте његов народ и да је он ваш Бог, као што вам је обећао и као што се заклео вашим праоцима, Аврааму, Исааку и Јакову. ¹⁴ Али он не склапа овај савез уз заклетву само с вама ¹⁵ који данас стојите с нама овде пред ГОСПОДОМ, нашим Богом, него и са онима који нису данас овде.

¹⁶ И сами знате како смо живели у Египту и како смо прошли кроз народе на путу овамо. ¹⁷ Видели сте код њих њихове огавне ликове и идоле од дрвета и камена, сребра и злата. ¹⁸ Нека данас међу вама не буде ни мушкарца, ни жене, ни братства, ни племена чије ће се срце окренути од ГОСПОДА, нашега Бога, па да иде да служи боговима тих народа. Нека међу вама не буде корена из кога би никла таква горка и отровна биљка.

¹⁹ Нека се нико, када чује речи ове заклетве, не нада благослову ако помисли: »Биће ми добро иако идем за својим тврдокорним срцем.« То би водило у потпуну пропаст! ²⁰ Таквоме ГОСПОД неће опростити – његов гнев

*28:68 у жалости Овај израз на хебрејском може да значи и »лађама«.

и љубомора распалиће се против тог човека. Сва проклетства записана у овој књизи пашиће на њега и ГОСПОД ће избрисати његово име под небом. ²¹ГОСПОД ће га од свих Израелових племена одвојити за пропаст, у складу са свим проклетствима Савеза која су записана у овој Књизи закона.

²²Наредно поколење ваше деце и странци који дођу из далеких земаља видеће поморе који су снашли земљу и болештине којима ју је ГОСПОД ударио. ²³Цела земља биће горућа пуста сумпора и соли – ништа неће бити засејано, ништа неће ницати, ни травка неће расти. Биће као кад су уништени Содом и Гомора, Адма и Цевоим, које је ГОСПОД уништио у свом љутом гневу. ²⁴Сви народи ће питати: »Зашто је то ГОСПОД учинио овој земљи? Због чега тај велики, пламтећи гнев?«

²⁵А одговор ће бити: »Зато што је овај народ оставио Савез ГОСПОДА, Бога својих праотаца, Савез који је с њима склопио када их је извео из Египта. ²⁶Отишли су и служили другим боговима и клањали им се, боговима које нису познавали, боговима које им он није дао. ²⁷Зато се ГОСПОД разгневио на ову земљу и на њу довео сва проклетства записана у овој књизи. ²⁸У љутом гневу и великој срдби, ГОСПОД их је ишчупао из њихове земље и бацио у другу земљу, где су и данас.«

²⁹Има тајни које припадају ГОСПОДУ, нашем Богу, али оно што је откривено припада нама и нашој деци до века, да бисмо извршавали све речи овог Закона.

30 Када ти се догоде сви ови благослови и проклетства која сам ставио пред тебе, и ти их примиш к срцу где год да те ГОСПОД, твој Бог, отера међу народе, ²и ти и твоја деца

се вратите ГОСПОДУ, своме Богу, и покорите му се свим својим срцем и свом својом душом у складу са свим овим што ти данас заповедам, ³тада ће те ГОСПОД, твој Бог, вратити из изгнанства, смиловати ти се и поново те сабрати из свих народа међу које те је распршио. ⁴Ако будеш отеран и на крај света, и оданде ће те ГОСПОД, твој Бог, сабрати и довести те назад. ⁵ГОСПОД, твој Бог, доведиће те у земљу која је припадала твојим праоцима, и ти ћеш је запосести, а он ће ти дати да живиш у већем благостању и учинити те бројнијим од твојих праотаца.

⁶ГОСПОД, твој Бог, обрезаће твоје срце и срце твојих потомака да би волео ГОСПОДА, свога Бога, свим својим срцем и свом својом душом, и живео. ⁷ГОСПОД, твој Бог, ставиће сва ова проклетства на твоје непријатеље, на оне који те мрзе и прогоне. ⁸Опет ћеш се покоравати ГОСПОДУ и извршавати све његове заповести које ти данас дајем. ⁹Тада ће те ГОСПОД, твој Бог, обилно благословити у свему што будеш чинио, твојим породом, младунчади твоје стоке и твојим усевима. ГОСПОД ће се опет радовати због тебе и обасути те добрима, баш као што се радовао због твојих праотаца, ¹⁰ако се будеш покораво ГОСПОДУ, своме Богу, држећи се његових заповести и уредби записаних у овој Књизи закона, и окренуо се ГОСПОДУ, своме Богу, свим својим срцем и свом својом душом.

¹¹Ова заповест коју ти данас дајем није за тебе сувише тешка, нити је ван твог домајаја. ¹²Није на небу, па да кажеш: »Ко ће се попети на небо да је узме за нас, па да је чујемо и извршавамо?« ¹³Није ни преко мора, па да кажеш: »Ко ће прећи море да

је узме за нас, па да је чујемо и извршавамо?»¹⁴ Не, Реч ти је сасвим близу, у твојим устима и у твојем срцу, па можеш да је извршаваш.

Избор између живота и смрти

¹⁵Ево стављам пред тебе избор: живот и благостање или смрт и уништење. ¹⁶Заповедам ти данас да волиш ГОСПОДА, свога Бога, да чиниш оно што он тражи* и да се држиш његових заповести, уредби и законâ. Тада ћеш живети и множити се и ГОСПОД, твој Бог, благословиће те у земљи у коју улазиш да је запоседнеш.

¹⁷Али, ако се твоје срце окрене и одбијеш да слушаш, па застраниш и почнеш да се клањаш другим боговима и да им служиш, ¹⁸објављујем ти данас да ћеш сигурно бити уништен. Нећеш дуго живети у земљи у коју преко реке Јордан улазиш да је запоседнеш.

¹⁹Данас позивам небо и земљу да буду сведоци против вас да сам пред вас ставио избор између живота и смрти, благослова и проклетства. Изабери живот, да бисте ти и твоји потомци живели. ²⁰Воли ГОСПОДА, свога Бога, покоравај му се и чврсто га се држи. Јер, он је твој живот и он ће ти дати много година у земљи за коју се заклео твојим праоцима, Аврааму, Исаку и Јакову, да ће им је дати.

Исус Навин постаје Мојсијев наследник

31 Мојсије настави да говори целом Израелу: ²»Сада имам сто двадесет година и више нисам у стању да вас водим. А и ГОСПОД ми је рекао: „Ти нећеш прећи преко реке Јордан.“³ Сâм ГОСПОД, твој Бог,

прећи ће преко пред тобом. Он ће пред тобом затрти оне народе, а ти ћеш запосести њихову земљу. Исус Навин ће те повести преко као што је ГОСПОД рекао. ⁴ГОСПОД ће с њима учинити исто што је учинио са Сихоном и Огом, аморејским царевима, и њиховом земљом, које је затро. ⁵ГОСПОД ће вам их изручити, а ви учините с њима све што сам вам заповедио. ⁶Будите јаки и храбри. Не бојте се и не стрепите од њих. Сâм ГОСПОД, твој Бог, иде с тобом. Он те неће напустити ни оставити.«

⁷Онда Мојсије позва Исуса Навина, па му рече пред целим Израелом: »Буди јак и храбар, јер ти ћеш ићи са овим народом у земљу за коју се ГОСПОД заклео његовим праоцима да ће им је дати, а ти учини све да је он запоседне. ⁸Сâм ГОСПОД иде пред тобом и биће с тобом. Он те неће напустити ни оставити. Не бој се и не обесхрабруј се.«

Читање Закона сваке седме године

⁹Мојсије написа овај Закон и предаде га свештеницима, Левијевим потомцима, који су носили Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза, и свим израелским старешинама. ¹⁰Онда им Мојсије заповеди: »На крају сваке седме године, у години отписивања дугова, за време Празника сеница, ¹¹када сав Израел дође да се покаже пред ГОСПОДОМ, вашим Богом, на месту које ће он изабрати, читајте овај Закон пред свим Израелом, да га чује. ¹²Окупите народ – мушкарце, жене и нејач, и дошљаке који су у вашим градовима – да чују и да науче да се боје ГОСПОДА, вашег Бога, и да помно извршавају све речи овог Закона. ¹³Нека га чују њихова

*30:16 чиниш оно што он тражи Дословно: ходаш његовим путевима.

деца, која га још не знају, и нека науче да се боје ГОСПОДА, вашег Бога, све док будете живели у земљи у коју идете преко реке Јордан да је запоседнете.»

Последњи Божији налози Мојсију

¹⁴ГОСПОД рече Мојсију: »Ево, примиче се дан твоје смрти. Позови Исуса Навина, па се покажите у Шатору састанка, да му издам заповести.«

И Мојсије и Исус Навин дођоше у Шатор састанка, ¹⁵а ГОСПОД се показа у Шатору у стубу од облака, и облак стаде изнад улаза у Шатор.

¹⁶ГОСПОД рече Мојсију: »Ти ћеш умрети, а овај народ ће ускоро да се ода блуду са туђим боговима земље у коју ће ући. Оставиће ме и прекршити Савез који сам с њима склопио. ¹⁷Тога дана ћу се разгневити на њих и оставити их. Сакрићу своје лице од њих, и биће уништени. Снаћи ће их многе несреће и невоље, па ће тога дана питати: „Зар нас нису ове несреће снашле зато што наш Бог није с нама?“ ¹⁸А ја ћу тога дана заиста сакрити своје лице од њих због свега зла које су учинили окренувши се другим боговима.

¹⁹»Сада запишите себи ову песму и научите Израелце да је певају. Нека је певају, да ми она буде сведок против њих. ²⁰Када их уведем у земљу којом тече мед и млеко, земљу за коју сам се закleo њиховим праоцима, и када буду јели, наситили се и угојили, окренуће се другим боговима и служити им, а мене ће презрети и прекршити мој Савез. ²¹Тада, када их снаћу многе несреће и невоље, ова песма ће сведочити против њих, јер је њихови потомци неће заборавити. Знам ја шта су све спремни да учине, чак и пре него што

их уведем у земљу за коју сам им се закleo.«

²²Тога дана Мојсије записа ту песму и научи Израелце да је певају.

²³ГОСПОД издаде ову заповест Исусу Навину: »Буди јак и храбар, јер ти ћеш увести Израелце у земљу за коју сам им се закleo, а ја ћу бити с тобом.«

²⁴Када је Мојсије од почетка до краја написао речи овог Закона у књигу, ²⁵издаде ову заповест Левитима који су носили Ковчег ГОСПОДЊЕГ савеза: ²⁶»Узмите ову Књигу закона и ставите је поред Ковчега савеза ГОСПОДА, вашег Бога. Нека стоји тамо као сведок против вас. ²⁷Јер, знам колико сте бунтовни и тврдоглави. Ако се буните против ГОСПОДА док сам ја још жив и с вама, колико ћете се тек бунити после моје смрти? ²⁸Окупите преда мном све старешине својих племена и све своје надгледнике, да им све ово кажем и да позовем небо и земљу да сведоче против њих. ²⁹Јер, знам да ћете се после моје смрти сасвим искварити и да ћете скренути с пута којим сам вам заповедио да идете. У будућности ће вас сналазити несрећа јер ћете чинити оно што је зло у ГОСПОДЊИМ очима и изазивати га на гнев оним што чините.«

Мојсијева песма

³⁰Потом Мојсије од почетка до краја изговори речи ове песме целој израелској заједници:

32 Слушајте, небеса, а ја ћу говорити,

чуј, земљо, речи мојих уста.

²Нека моје учење капље као киша, нека моје речи падају као роса, као кишица на нежно биље, као плъусак на младу траву.

³ Објављиваћу Име ГОСПОДЊЕ,
а ви величајте Бога нашега.

⁴ Он је Стена, дела су му савршена,
праведни су сви његови путеви.
Он је Бог веран и неправду не чини.
Он је праведан и правичан.

⁵ Али они су се искварили;
на своју срамоту нису му више деца,
нараштај изопачени и препредени.

⁶ Зар тако узвраћаш ГОСПОДУ,
народе неразумни и немудри?
Зар он није твој Отац, твој Створитељ,
који те начинио и саздао?

⁷ Сети се прадавних дана,
погледај давнашња поколења.
Упитај свога оца, и он ће ти
испричати,
своје старешине, и они ће ти
одговорити.

⁸ Када је Свевишњи народима
делио њихово наследство,
када је размештао потомке Адамове,
одредио је народима међе
у складу са бројем синова Божијих*.

⁹ А ГОСПОДЊИ је део његов народ,
Јаков је његов посед.

¹⁰ Нашао га је у земљи пустињској,
у пустари голој, где звери завијају.
Обгрлио га је и гајио,

чувао га као зеницу свога ока
¹¹ као орао што бди над својим
гнездом,

над орлићима својим лебди,
крила шири да их ухвати
и однесе на својим перима.

¹² ГОСПОД га је сам водио –
туђег бога није било с њим.

¹³ Учинио је да по висовима земље
јаше
и хранио га пољским плодовима,
меда му давао из стене

и уља из кремене литице,
¹⁴ кравље урде и млека овчијег и
козјег,

лоја јагњећег и јарећег,
најбоље овнове башанске,
јарце и најсочнија зрна пшенице.
Пенушаву крв грожђа си пио.

¹⁵ Јешурун† се угојио, па се узритао;
угојио се, утовио се и усалио.

Оставио је Бога, који га је начинио,
и одбацио Стену, свога Спаситеља.

¹⁶ Чинили су га љубоморним туђим
боговима,
гневили га гнусним идолима.

¹⁷ Демонима су приносили жртве, а не
Богу,

боговима које нису познавали,
боговима који се недавно појавише,
боговима којих се ваши праоци нису
бојали.

¹⁸ Занемарио си Стену која те донела
на свет,
заборавио Бога који те родио.

¹⁹ ГОСПОД то виде и одбаци их,
јер су га његови синови и кћери
разгневили.

²⁰ »Сакрићу своје лице од њих«, рече,
»и видећу шта ће од њих настати.
Јер, они су нараштај изопачен,
деца која немају верности.

²¹ Учинише ме љубоморним оним што
није бог,
разгневише ме својим ништавним
идолима.

Зато ћу ја њих учинити љубоморнима
народом који то није,
разгневити их народом неразумним.

²² Јер, од мога гнева огањ се запалио
који гори до дубина Шеола;
прождреће земљу и њене усеве
и запалити темеље планина.

*32:8 синова Божијих Овако стоји у старогрчком преводу Септуагинти и једном од кумранских свитака. У традиционалном хебрејском тексту стоји: синова Израелових.

†32:15 Јешурун значи »честит«, а у 5. Мојсијевој и у Исаји односи се на Израел.

²³ »Несрећу за несрећом слаћу на њих;
своје стреле на њих ћу потрошити.

²⁴ Од глади ће умирати;
изједаће их огњица и смртоносна
пошаст.

Послаћу на њих очњаке звери,
отров гуја које по прашини гмижу.

²⁵ Напољу ће им мач затирати децу,
а унутра ће владати ужас.

Гинуће момци и девојке,
одојчад и старци седокоси.

²⁶ Рекох да ћу их расејати
и избрисати спомен на њих међу
људима.

²⁷ Али нисам хтео да ме непријатељ
разгневи,

да душмани њихови не схвате
погрешно,

па кажу: „Ми смо победили!
Није ГОСПОД све ово учинио!“

²⁸ Они су народ без памети,
нема у њима разборитости.

²⁹ Да су мудри, разумели би ово,
увидели шта ће им се десити.

³⁰ Како може један да гони хиљаду
или двојица десет хиљада да нагнају
у бекство

ако их њихова стена није продала,
ако их ГОСПОД није изручио?

³¹ Али њихова стена није као наша
Стена –

то чак и наши непријатељи признају.

³² Лоза им потиче од лозе содомске
и са поља гоморских;

грожђе им је пуно отрова,
гроздови пуни горчине,

³³ вино им змијски отров,
кобрин отров смртоносни.

³⁴ Зар нисам ово чувао
запечаћено у мојим спремиштима?

³⁵ Моја је освета, ја ћу узвратити.
У своје време нога ће им се
оклизнути;

близу је дан њихове пропасти,

њихов усуд брзо им се примиче.

³⁶ Јер, ГОСПОД ће оправдати свој
народ

и сажалити се на своје слуге
када види да им је ишчилела снага
и да нико, ни роб ни слободњак, није
остао.

³⁷ Рећи ће: »Где су сада њихови
богови,

стена у којој су тражили уточиште,

³⁸ богови који су јели лој њихових
жртава

и пили вино њихових леваница?

Нека они устану да вам помогну!

Нека вас они заклоне!

³⁹ »Видите сада да једино ја сам Бог

и да нема другог бога уз мене.

Ја усмрћујем и ја оживљавам,

ја рањавам и ја исцељујем.

Из моје руке нема избављења.

⁴⁰ Дижем своју руку ка небу и
заклињем се:

Тако ми мога живота вечног,

⁴¹ када наоштрим свој мач блистави

и узмем правду у своје руке,

осветићу се својим душманима

и узвратити онима који ме мрзе.

⁴² Своје стреле напојићу крвљу

и мој мач најешће се меса:

крвљу побијених и заробљених,

глава предводника непријатељевих.

⁴³ »Веселите се, народи, с његовим
народом,

јер он ће осветити крв својих слугу.

Осветиће се својим душманима

и очистити своју земљу и народ.«

⁴⁴ Тада Мојсије дође са Хошеом
сином Навиним* и изговори народу
све речи ове песме.

⁴⁵ Када је Мојсије изговорио све ово
целом Израелу, ⁴⁶ рече им: »Усадите у
срце све што сам вам данас свечано
објавио, да бисте својој деци могли да
заповедите да помно извршавају све

*32:44 Хошеом сином Навиним То јест: Исусом Навином.

речи овог Закона. ⁴⁷ Јер, оне за вас нису само празне речи – оне су ваш живот. По њима ћете дуго живети у земљи у коју идете преко реке Јордан да је запоседнете.«

Мојсију допуштено да види Ханаан

⁴⁸ Тог истог дана ГОСПОД рече Мојсију: ⁴⁹ »Попни се на гору Нево у горју Аварим у Моаву, преко пута Јерихона, па погледај Ханаан, земљу коју дајем у посед Израелцима. ⁵⁰ Тамо ћеш умрети, на гори на коју ћеш се попеги, баш као што је и твој брат Аарон умро на гори Хор. ⁵¹ То је зато што сте ме обојица изневерили пред Израелцима код водâ Мерива-Кадеша у пустињи Цин и зато што ме међу Израелцима нисте показали као светог. ⁵² Ту земљу ћеш видети издалека, али нећеш ући у њу, у земљу коју дајем Израелцима.«

Мојсије благосиља израелска племена

33 Ово је благослов којим је Мојсије, Божији човек, благословио Израелце пре своје смрти. ² Он рече:

»ГОСПОД дође са Синаја, зазори са Сеира и засја са горе Паран. Дође са многим хиљадама светих; уз бок му његова силна војска.

³ Ти заиста волиш народ; сви свети у твојој су руци. Пред твојим ногама сви се окупљају и од тебе примају налоге,

⁴ закон који нам је дао Мојсије, посед заједнице Јаковљеве.

⁵ ГОСПОД постаде цар над Јешуруном* када су се вође народа окупиле

заједно с племенима Израеловим.

Рувим

⁶ »Нека Рувим живи и нека не изумре, иако је мало мушких његових.«

Јуда

⁷ А ово рече за Јуду:
»Чуј, ГОСПОДЕ, вапај Јудин и доведи га његовом народу. Снагу му увећај и помагач му буди против његових душмана.«

Левије

⁸ За Левија рече:
»Твој Тумим и Урим припадају оном који ти је веран. Искушао си га код Масе, с њим се препирао код водâ Мериве.

⁹ Он за свог оца и мајку рече:

»Не познајем их.‘
Своју браћу не препозна, на своју децу не обрати пажњу. Само се твоје Речи држао и твој Савез поштовао.

¹⁰ Он Јакова учи твојим законима, Израела твоме Закону. Он пред тобом приноси кад и целе жртве паљенице на твој жртвенику.

¹¹ Благослови га снагом, ГОСПОДЕ, и нека ти је мило оно што чини. Прободи слабине оних што се на њега дижу и оних што га мрзе, да више не устану.«

Венијамин

¹² За Венијамина рече:
»Нека љубимац ГОСПОДЊИ у њему спокојно почива, јер ГОСПОД га поваздан заклања,

*33:5 *Јешуруном* Јешурун значи »честит«, а у 5. Мојсијевој и у Исаји односи се на Израел; исто и у 26. стиху.

а он живи међу бреговима*.«

Јосиф

¹³ За Јосифа рече:

»Нека му ГОСПОД благослови земљу обиљем са неба,

росом и водама подземним,

¹⁴ обиљем усева – дарова сунца –

и обиљем онога што сваки месец даје,

¹⁵ најбољим даровима древних планина

и обиљем са вечних брда,

¹⁶ обиљем са земље и свега на њој

и наклоношћу Онога који је у горућем грму боравио.

Нека све то дође на Јосифову главу, на теме кнеза међу својом браћом.

¹⁷ Он је као првенац бика величанствен.

Рогови му рогови дивљег бивола –

њима ће народе пробадати

све до крајева земље.

Један рог је Ефрем са десетинама хиљада,

други Манасија са својим хиљадама.«

Завулон и Исахар

¹⁸ За Завулону рече:

»Радуј се, Завулоне, у својим походима

и ти, Исахаре, у својим шаторима.

¹⁹ Позиваће народе на гору

и тамо приносити праве жртве.

Гостиће се изобиљем мора

и благом у песку скривеним.«

Гад

²⁰ За Гада рече:

»Благословен био ко Гадово подручје прошири!

На њему Гад живи као лав

и руку или главу откида.

²¹ За себе је најбољу земљу изабрао;

за њега се чува део владарски.

Када су се вође народа окупиле,

он изврши праведне налоге

ГОСПОДЊЕ

и његову правду с Израелом.«

Дан

²² За Дана рече:

»Дан је лавић

који скаче из Башана.«

Нефталим

²³ За Нефталима рече:

»Нефталим се сити наклоношћу ГОСПОДЊОМ

и пун је његових благослова.

Његов је посед према југу до језера.«

Асир

²⁴ За Асира рече:

»Асир је најблагословенији међу синовима.

Нека буде миљеник своје браће

и нека ноге умаче у уље.

²⁵ Преворнице твојих капија биће од гвожђа и бронзе,

а снага ти трајати док си жив.

²⁶ »Нико није као Бог Јешурунов,

који небом јаше да вам помогне и на облацима у свом величанству.

²⁷ Бог вечити ваше је уточиште,

његове вечне мишице ваш ослонац.

Непријатеља истерује пред вама,

говорећи: ‚Затри!‘

²⁸ Тако ће Израел живети спокојно,

извор Јаковљев бити на миру

у земљи жита и младог вина,

где роса капље с неба.

²⁹ Благо теби, Израеле!

Ко је као ти,

народ који је ГОСПОД спасао?

Он ти је штит који ти помаже

и мач који ти доноси победу.

Непријатељи ће ти се улагивати,

*33:12 *бреговима* Ова реч на хебрејском може да значи и »плећима«.

а ти ћеш им газити по леђима* .«

Мојсијева смрт

34 Потом се Мојсије са Моавских пољана попе на гору Нево, на врх горе Пизге, преко пута Јерихона. ГОСПОД му показа целу земљу од Гилада до Дана, ²цео Нефталим, Ефремову и Манасијину земљу, сву Јудину земљу све до Западног мора[†], ³Негев и цео крај од долине Јерихона, Града палми, до Цоара.

⁴ГОСПОД му рече: »Ово је земља за коју сам се закleo Аврааму, Исааку и Јакову када сам рекао: „Даћу је вашим потомцима.“ Дао сам ти да је видиш својим очима, али ти нећеш прећи онамо.«

⁵Потом Мојсије, слуга ГОСПОДЊИ, умре тамо у Моаву, као што је ГОСПОД и рекао. ⁶Сахранише га у Моаву, у долини преко пута Бет-Пеора, али до дана данашњег нико не зна где му је гроб. ⁷Мојсије је

имао сто двадесет година када је умро, али вид му није био ослабио ни снага ишчилела. ⁸Израелци су тридесет дана оплакивали Мојсија на Моавским пољанама, а потом се окончча време жалости за Мојсијем.

⁹Исус Навин је био пун духа мудрости, јер је Мојсије на њега положио руке. Израелци су га слушали и чинили онако како је ГОСПОД заповедио Мојсију.

¹⁰Никада више у Израелу није било пророка као што је Мојсије, кога је ГОСПОД познавао лицем у лице, ¹¹који је учинио сва она знамења и чуда ради којих га је ГОСПОД послао у Египат да их учини на фараону, на свим његовим службеницима и на целој његовој земљи. ¹²Нико никад није показао тако силну моћ или учинио тако застрашујућа дела каква је Мојсије учинио наочиглед целом Израелу.

*33:29 *газити по леђима* Овај израз на хебрејском може да значи и »изгазити узвишице«.

†34:2 *Западног мора* То јест: Средоземног мора.